

AS EKSPRESS GRUPP

2017

IV KVARTALI ja 12 KUU

KONSOLIDEERITUD VAHEARUANNE

SISUKORD

ÜLDANDMED.....	3
Juhatuse kinnitus kontserni vahearuandele	4
JUHATUSE ESIMEHE PÕÖRDUMINE.....	5
KONTSERNI STRUKTUUR.....	7
MEEDIAKONTSERNI VASTUTUS ÜHISKONNAS	8
MEEDIA TUNNUSTUSED JA AUHINNAD 2017. AASTAL	11
TEGEVUSARUANNE	12
FINANTSNÄITAJAD JA SUHTARVUD – Ühisettevõtted rida-realt 50% konsolideerituna.....	12
FINANTSNÄITAJAD JA SUHTARVUD – Ühisettevõtted kapitaliosaluse meetodil	15
SEGMENTIDE ÜLEVAADE.....	19
TÖÖTAJAD.....	26
ÜHISKONNA JA SEKTORI ARENDAMINE	29
KESKKONNAMÕJU JUHTIMINE	32
AS EKSPRESS GRUPP AKTSIAD JA AKTSIONÄRID	34
AS EKSPRESS GRUPP NÕUKOGU JA JUHATUS.....	37
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE VAHEARUANNE	40
Konsolideeritud bilanss (auditeerimata)	40
Konsolideeritud koondkasumiaruanne (auditeerimata).....	41
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne (auditeerimata)	42
Konsolideeritud rahavoogude aruanne (auditeerimata).....	42
KONSOLIDEERITUD VAHEARUANDE VALITUD LISAD	44
Lisa 1. Üldine informatsioon.....	44
Lisa 2. Koostamise alused.....	45
Lisa 3. Finantsriskide juhtimine	45
Lisa 4. Äriühendused	48
Lisa 5. Materiaalne ja immateriaalne põhivara.....	49
Lisa 6. Immateriaalne põhivara	50
Lisa 7. Pangalaenu ja laenukohustused.....	52
Lisa 8. Segmendi aruanne.....	53
Lisa 9. Puhaskasum aktsia kohta.....	55
Lisa 10. Aktsiaoptsooniskeem.....	55
Lisa 11. Omakapital ja dividendid	56
Lisa 12. Tehingud seotud osapooltega.....	56
Lisa 13. Tingimuslikud varad ja kohustused.....	58
Lisa 14. Bilansipäevajärgsed sündmused	58

ÜLDANDMED

Aruandeperioodi algus	1. jaanuar 2017
Aruandeperioodi lõpp	31. detsember 2017
Ettevõtte nimi	AS Ekspress Grupp
Äriregistri kood	10004677
Aadress	Parda 6, Tallinn 10151
Telefon	669 8381
Faks	669 8081
E-mail	egrupp@egrupp.ee
Kodulehekülg	www.egrupp.ee
Põhitegevusala	Kirjastustegevuse korraldamine
Juhatus	Mari-Liis Rüütsalu Pirje Raidma Andre Veskimeister (kuni 16.12.2017) Kaspar Hanni (alates 18.12.2017)
Nõukogu	Gunnar Kobin (Chairman)(kuni 22.02.2018) Andre Veskimeister (alates 22.02.2018) Hans H. Luik Harri Helmer Roschier Indrek Kasela Marek Kiisa Peeter Saks Aleksandras Česnavičius
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

Juhatuse kinnitus kontserni vahearuandele

Juhatus kinnitab, et lehekülgedel 5–59 esitatud AS-i Ekspress Grupp tegevusaruanne ning konsolideeritud raamatupidamise vahearuanne annavad õige ja õiglase ülevaate aruandeperioodi jooksul toimunud olulistest sündmustest ning nende mõjust kontserni finantsseisundile, tulemusele ja rahavoogudele, sisaldab peamiste riskide kirjeldust ning kajastab olulise tähtsusega tehinguid seotud osapooltega.

Mari-Liis Rüütsalu	juhatuse esimees	<i>allkirjastatud digitaalselt</i>	23.02.2018
Pirje Raidma	juhatuse liige	<i>allkirjastatud digitaalselt</i>	23.02.2018
Kaspar Hanni	juhatuse liige	<i>allkirjastatud digitaalselt</i>	23.02.2018

JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE

Meie tegevuse alustalad

Oleme meediakontsern, mille eesmärk on luua sünergiat traditsioonilise paberipõhise kvaliteetajakirjanduse ja digitaalsete kanalite jõulise arendamise koosmõjul, liikudes samal ajal üha enam meelelahutusärisse. Meie sisu ja teenuseid tarbib Baltimaades aastas üle 2,5 miljoni inimese ning me töötame selle nimel, et pakkuda lugejatele-vaatajatele olulist infot ja meelelahutuslikke elamusi.

Meediaäri liidritena peame igas oma tegevuses olema usaldusväärsed. Meilt eeldatakse sõltumatut ja faktitäpset ajakirjandust, tähelepanu juhtimist ühiskonnas ja maailmas olulisele ning kogukondade ühendamist. Ühiskonnas, kus kasvab sotsiaalmeedia roll, levivad valeuudised ja teineteist usaldatakse üha vähem, on kvaliteetmeedia roll olla stabiilne pidepunkt ja teejuht. Sotsiaalmeedia usaldusväärse kahanemine on taas avanud mitmeid võimalusi klassikalistele meediaorganisatsioonidele, kelle peamine valuuta on usaldusväärsus ja sõltumatus.

Kürel ja muutuval ajastul peame tagama oma teenuste atraktiivsuse ja kättesaadavuse – digitaalsed kanalid, videosisu ja väliekraanid, kiired makselahendused ning inimeste soov saada personaalset teenindust ilma silmast silma kokkupuuteta.

Peame pingutama, et olla atraktiivne tööandja parimatele. Järjest enam suureneb konkurents töötajatele ning muutunud olukorras on tööandja täiesti uues rollis. Meie teenuse sisu loovad igal üksikul päeval mitmekesise taustaga inimesed. Selleks peame mõistma üha enam ka uue põlvkonna noorte kui tulevaste töötajate ootusi töö tähendusele, töökorraldusele ja töökohale. Kui oleme selles edukad, laome vundamenti ka uute tarbijate ootustele vastavate teenuste arendamisele.

Meediaorganisatsioonil on alati olnud ja jääb ka edaspidi olema suur vastutus ühiskonna ees. Oma otsustega saame mõjutada kõikide valdkondade arengut, abivajajaid eri kogukondades ja looduskeskkonda meie ümber.

Jääme ettevõtete juhtimisel alati ausaks, avatuks ja eetiliseks.

2017. aasta edu ja arengud

2017. aasta oli kontsernile eelkõige kohanemise aasta. Aasta alguses toimusid muudatused emaettevõtte ja kolme Eestis asuva meediaettevõtte juhtkonnas.

Uueks normaalsuseks on igas vanuses kasutajate järjepidev liikumine internetti, mis ühelt poolt avab meie toodetele uued võimalused, kuid teiselt poolt tähendab huvi vähenemist trükitud ajalehtede, ajakirjade ja reklaamtoodete vastu.

Kõik see nõuab uutmoodi lähenemist ja uutesse ärisuundadesse sisenemist, et käia kaasas tarbijate muutuvate vajaduste ja nõudmistega. Pidev ja julge innovatsioon on saamas meie tegemiste alustalaks, see pakub põnevust ja võimaldab üha konkurentsitihedamas ärikeskkonnas ellu jääda ja kasvada.

Uudisportaalide turuliidrina Baltimaades jätkab Delfi investeerimist uude tehnoloogiasse ja IT-lahendustesse, et parandada oma lugejate ja reklaamiandjate kasutajakogemust eri kanalites ja platvormidel. 2017. aastal on arendatud edasi innovatiivset tehnoloogiat, mis võimaldab tasulise sisu eest maksta ühe klikiga. Usume selle tehnoloogia edusse ka rahvusvaheliselt ja lisaks pilootprojekti osalemisele oleme ettevõtte Zlick kaasinvestorid.

Valminud on reklaamivaba Delfi, mis võimaldab kuutasu eest lugeda reklaamivabalt Delfi portaali. Välja on tulnud nii meie eraldi digilehtede, erinevate tootepaketite kui ka Delfi rubriikide uute mobiilsete rakendustega.

Meie ettevõtete toodetud sisul on ligi 75 000 digitaalset tellijat, kel on ligipääs sisule kõikides kanalites. See tähendab juba jõulist sisenemist digitaalsete tellijate turule. Oleme meie regioonis kindlasti pioneeriid, kes loovad teed tasulise sisu tarbimise kasvule Baltimaades. Eelnev aitab meil hästi balansseerida pabertulude langust.

Alates eelmisest aastast pakuvad meie meediaettevõtted kliendile võimalust osta reklaamiteenust ideest ja teostusest kuni meediapinnani. Pakume sihtrühmapõhiseid automaatseid reklaamimüügi lahendusi (*programmatic advertising sales*) ning vahendame lisaks veebireklaamile meie enda keskkondades võimalust osta reklaami ka teistesse kohalikesse või rahvusvahelistesse kanalitesse. Aasta lõpus ostsime välja ülejäänud 51% osaluse Baltikumi suurimas internetireklaami multikanalis ja reklaamivõrgustikku haldavas ettevõttes Adnet Media.

Uue suunana oleme sisenenud ürituste korraldamise turule. Lisaks traditsioonilisele meediale liigume üha enam meelelahutussektoris, pakkudes oma senistele ja uutele tarbijatele lisaks ajakirjanduslikule sisule ka elamusturundusüritusi.

Suuremad kordaminekud olid veebruaris Eesti korvpalliliiga Tähtede mäng; augustis Eesti taasiseseisvumisaastapäevale pühendatud Ruja taasühinemiskontsert Tallinna lauluväljakul (14 000 kuulajat oli 2017. aastal Eestis publiku arvult teine kontsert); Kadri Voorandi väljamüüdud kontserdid Nordea kontserdimajas ja Delfi Leedu ettevalmistused 2018. aasta veebruaris aset leidnud suurejoonelise projekti „Idee Leedule“ tarbeks.

Suuremaid samme oleme tegemas digitaalsete väliekraanide äriini suunal. Oleme oma haaret jõuliselt laiendanud väliekraanide võrku arendades. 2018. aastal on siit juba hea edasi minna ja keskenduda müügitegevusele.

Kontserni meediaharu tegevust toetasid 2017. aastal tugevad makromajanduslikud näitajad kõikides Balti riikides, eelkõige Lätis. Teisalt võitleme aga ka meie suurte globaalsete hiidudega nagu Facebook ja Google, kes napsavad turukasvust suurema osa.

Raske oli trükiteenuste sektoris, kus hinnasurve on ülitugev ja kvaliteedile orienteeritud trükikoda peab jõuliselt laiendama oma toote- ja kliendiportfelli.

Kontserni 2017. aasta konsolideeritud käive kasvas võrreldes eelmise aastaga 1% ja ulatus 63,7 miljoni euroni. EBITDA jäi 21% alla eelmise aasta taseme, ulatudes 6,7 miljoni euroni, ning puhaskasum ulatus 3,1 miljoni euroni.

Selles mängisid rolli eelkõige trükiteenuste segmendi üha tihenev hinnakonkurents ja kasumlikkuse langus, samuti kojukandefirma vähenemine kandemahud ja kasvavad tööjõukulud. Erakorraliselt tuli alla hinnata ka Ajakirjade Kirjastuse bilansis kajastatud paari aasta vanused raamatud, mille toona trükitud tiraažid osutusid liialt optimistlikuks.

Et raamatute turg on pidevas languses, ühendati efektiivsuse suurendamiseks Ajakirjade Kirjastuse raamatute kirjastamise osakond IV kvartalis kontserni eraldiseisva raamatukirjastusettevõttega Hea Lugu. Ajakirjade Kirjastuses on tehtud investeeringuid veebivõimekuse parandamisse, mis suurendab tööjõukulusid ja on esimesel aastal mõjutanud negatiivselt ettevõtte kasumit.

Leedus müüdi aasta lõpus kahjumlikuks muutunud ajakirjade ärisuund, mis annab võimaluse kontsentreeruda eelkõige veebitegevustele ja teistele kasvutrendis suundadele.

Positiivse poolena saab aga välja tuua veebitulude kasvu kõikides riikides ja kontsernis kokku 16%. Peaaegu 50% on kasvanud digitaalsed levitused. Veebitulud annavad juba 33% kontserni kogutuludest.

2018 on meie mitmes segmendis uute lootuste ja ootuste aasta. Oleme eelmisel aastal teinud suuri investimisotsuseid ning käesolev aasta peaks andma ka esimesi tulemusi. Meediasektoris näeme järjekindlalt kasvu kõikides meie ettevõtetes. Käesoleval aastal on kindlasti olulise tähelepanu all digitaalsete tellimuste tulude suurendamine. Meie ürituste suund on end tõestanud Eestis, pead tõstab ka Leedu. Lätis on käsil agressiivne laienemine väliekraanide ärisuunal. Trükisegmendis ootame stabiliseerumist ja uute investeeringute mõju käibe ja EBITDA-le. Ühtlasi soovime suurendada meie digitaalsete tulude osatähtsust portfellis – seda nii olemasolevate meediaettevõtete baasil kui ka uute ideede näol.

KONTSERNI STRUKTUUR

Ekspress Meedia
Eesti

Ekspress Meedia avaldab ligi 600 000 igakuise lugejaga internetiportaali Delfi, ajalehti Eesti Ekspress, Eesti Päevaleht ja Maaleht ning ajakirja Maakodu.

Delfi Läti
Läti

Delfi Läti on ligi 900 000 igakuise kasutajaga interneti-portal, mida 2017. aastal tunnustati usaldusväärseima uudistekanali tiitliga Lätis.

Delfi Leedu
Leedu

Delfi Leedu on ligi 1,3 miljoni igakuise kasutajaga internetiportal ning eelistatud Leedu äri- ja spordi-maailma suurürituste meediapartner.

SL Õhtuleht
Eesti

SL Õhtuleht avaldab Õhtulehte – suurima tiraažiga päevalehte Eestis, tasuta ajalehte Linnaleht ning üle 300 000 igakuise kasutajaga internetiportaali ohtuleht.ee.

Ajakirjade Kirjastus
Eesti

Ajakirjade Kirjastus annab välja rohkem kui 20 ajakirja üle 600 000 lugejaga nii trükkis kui ka digitaalsel kujul ning toodab valdkondlikku veebisisu.

Hea Lugu
Eesti

Hea Lugu on raamatukirjastus. Hea Lugu kirjastab ilukirjandust, ajalooaamatuid, lastekirjandust, teatme-kirjandust ja praktilisi käsiraamatuid.

Ekspress Digital
Eesti

Ekspress Digital on infotehnoloogiaettevõte, mis tegeleb tarkvaraarendusega ja pakub Grupi ettevõtetele tehnoloogiaplatformi haldust.

Printall
Eesti

Baltimaade moodsamaid trükikodasid Printall trükib suure osa Eestis ilmuvast perioodikast ja reklaam-väljaannetest ning on tugev eksportija.

Express Post
Eesti

Express Post on praegu Eesti ainus ajakirjanduse varahommikuse kojukande teenust pakkuv ettevõte, mis tegeleb ka otseposti ja kirjade kojukandega.

Bababh
Eesti

Bababh Media pakub terviklikku valikut videomaterjali tootmise teenustest reaajas ning salvestatud video streamingi teenust, automatiseerimist ja video arhiivi.

Linna Ekraanid
Eesti

Linna Ekraanid on kiiresti kasvav välimeedia ettevõte, mis ehitab ja haldab elektroonilisi välireklaampindu paljudes heades asukohtades üle kogu Eesti.

Kinnisvarakeskkond
Eesti

Kinnisvarakeskkond arendab koostöös kohalike kinnis-varaettevõtetega nüüdisaegset kuulutusteportaali kinnisvara24.ee, milles on üle 12 000 kuulutuse.

ACM
Läti

ACM on kiiresti kasvav välimeedia ettevõte, mis ehitab ja haldab elektroonilisi välireklaampindu paljudes heades asukohtades Lätis.

Adnet Media
Eesti, Läti, Leedu

Adnet Media on suurim Baltikumis tegutsev reklaamivõrgustik, mis tegeleb nüüdisaegse RTB-reklaami ning sihtgruppide ja kampaaniate optimeerimisega.

MEEDIAKONTSERNI VASTUTUS ÜHISKONNAS

Kolmes Balti riigis tegutseva suure meediakontsernina on Ekspress Grupil oluline roll ühiskonna kujundajana. See on vastutus luua professionaalset ajakirjanduslikku sisu – kvaliteetselt, usaldusväärselt ja eetilisel.

Kontserni ettevõtete laiem ühiskondlik vastutus tuleneb eelkõige kuuest aspektist.

Ühiskond ootab kvaliteetselt, usaldusväärselt ja eetilist meediaruumi			
Üle 2,5 miljoni lõpptarbija rahulolu kujundavad sisu ja teenuse kvaliteet ning toimepidevus, samuti andmete kaitse.	Tänapäevase meediaäri sõltuvus reklaamiklientidest eeldab ajakirjandusliku sisu ja reklaami piiri tähelepanelikku jälgimist.	Rohkem kui 1500 inimesele tööandjaks olemine tähendab nii riski kui ka võimalust: pingeline, ent kogu valdkonna arengutest tulenevalt põnev töö, tihe konkurents talentide nimel.	Trükkimise vältimatu keskkonnamõju säästlik korraldamine on edu eeldus eksporditurgudel ja saamas klientide nõuete osaks ka koduriikides.
Laiem avalikkus ja Ekspress Grupiga seotud osapooled eeldavad, et kontserni ettevõtted on juhitud ausalt, seadusekuulekalt ja eetiliselt.			

Tuntud iga-aastase *Edelman Trust Barometer* 2018. aasta hinnangu kohaselt valitseb maailmas endiselt usaldamatus ning nii äri sektor kui ka meedia mängivad võtmerolli suurema läbipaistvuse ja tõe suunas liikumisel¹. Lõhe hästi informeeritud ühiskonnagruppide ja laima elanikkonna seas on endiselt suur. 43% maailma elanikkonnast usaldab meediat (aasta tagasi oli see samuti 43%, enne seda 48%). Kuigi uuring Balti riike ei hõlmanud, tähendab see iga sisse kvaliteetmeedia tootja jaoks suurt vastutust.

Ülemaailmsete ajakirjandusvabaduse edetabelite järgi on Balti riikide meedia vaba – 2017. aasta piirideta reporterite (RSF) tabelis² asus Eesti 12., Läti 28. ja Leedu 36. kohal.

„Meediaäri alustala ja Ekspress Grupi tähtsaim väärtus on usaldusväärsus, mille saavutame tasakaalustatud ajakirjanduse abil.“ *Mari-Liis Rüütsalu, Ekspress Grupi juhatuse esimees*

Usaldust aitavad luua professionaalne lähenemine sisuloomele ja ajakirjanduseetika normidest kinnipidamine. Ekspress Grupis on selliste põhimõtete järgimine suuresti tunnetuslik ja osa avatud organisatsioonikultuurist, mis tähendab väljaannete juhtide, peatoimetajate ja toimetajate olulist rolli selle tagamisel.

2017. aastal Läti ja Leedu Delfi tellimustel ja uuringufirmade Kantar TNS (Lätis) ja Sprinter Research (Leedus) korraldatud üleriigiliste uuringute põhjal on Delfi portaalid sealsete elanike jaoks suure edumaaga peamised meediakanalid internetis. Olulisemad eelised teiste portaalide ees on nii Delfi.lv kui ka Delfi.lt puhul sisu terviklikkus ning selge ja lihtne info leitavus. Delfit peetakse mõlemas riigis ka kõige objektiivsemaks (Lätis 31% ja Leedus 39% vastanute meelest) ja usaldusväärsemaks (48% ja 37%) portaaliks, sh 3-4 korda suurema poolehoiuga kui rahvusringhäälingu uudisteportaalid.

¹ <https://www.edelman.com/trust-barometer>

² <https://rsf.org/en/ranking>

Kontserni meediaettevõtete peamine roll on inimesi informeerida, tuua ühiskonda läbipaistvust, ausust ja võrdsust. Ekspress Grupi ajakirjanike eesmärk on luua faktidel põhinevat, tõest ja taustsüsteemi asetatud sisu. Meediafirmade tööd juhib teadmine, et üha rohkemate ühiskonnagruppide informuuri kujundab eelkõige sotsiaalmeedia, info üleküllus ja tavainimeste erinev võimekus eristada manipulatsiooni ja sihilikku valeinfot tõest.

Leedu Delfi sai 2017. aastal Google'i rahastatavalt The Digital News Initiative innovatsioonifondilt toetuse vaeuudiste avastamist ja leviku pidurdamist lihtsustava platvormi loomiseks. Delfi algatus, mis automatiseerib teadlikult eksitavate uudiste avastamise, soovib laiemas plaanis vähendada vaeuudiste mõju ühiskonnas, suurendada ühiskonna teadlikkust ja oskust kriitiliselt mõelda ning luua kvaliteetsemat uudismeediat. Toetuse saanud arendusele eelnev lahendus: <https://www.delfi.lt/news/daily/demaskuok/>

Ajakirjanduseetika tähendus algab Ekspress Grupi jaoks sõltumusest. Kontserni jaoks on oluline, et ajakirjanike ja väljaannete tööd ei mõjutaks ärihuvid, isiklikud suhted ja kasu, altkäemaksud või muud hüved. Järgitakse tasakaalustatud ajakirjanduse põhimõtteid, antakse sõna eri osapooltele ja võimaldatakse vastulauseid, allikate info on alati kontrollitav ning iga ajakirjanik peab vajadusel tagama allikakaitse ja konfidentsiaalsuse.

Sisuturunduse kasvava mahu juures nõuab reklaami ja ajakirjandusliku sisu selge eristamine üha rohkem tähelepanu. Selleks on igas kontserni väljaandes selge piir meediatoimetuste ja reklaamiosakonna ülesannete vahel – ajakirjanduslikke lugusid ei tehta sisuturunduse ega reklaamiklientide huvides ega vastupidi, ka sisuturunduse artiklite kirjutajad ei kuulu ajakirjanduslikku toimetusse. Sisuturunduse lood märgistatakse meediatarbija jaoks alati vastava märkusega.

Meediaettevõtetest on üha enam saamas meelelahutusürituste korraldajad. Ekspress Meedia oli 2017. aastal esimene meediafirma Eestis, kes selguse ja aususe huvides iseenda korraldatavate ürituste kajastamisel oma kanalites sisuturunduse märget juurde lisama hakkas.

Eesti Ekspress, Eesti Päevaleht, Õhtuleht ja Maaleht on Eesti Ajalehtede Liidu liikmed ning nende väljaannete ajakirjanikud lähtuvad oma töös liidu eetikakoodeksist. Läti ja Leedu Delfi toimetused on loonud ja rakendanud ettevõtte enda eetikakoodeksi. Ajakirjanike vastutus on kirjas ka nende ametijuhendis, mille igaüks tööle asudes allkirjastab. Õhtuleht on sätestanud ametijuhendis ka sotsiaalmeedias käitumise reeglid.

Läti ja Leedu Delfi – meediaetika suunanäitajad

Läti Delfi on lisaks eetikakoodeksile kehtestanud ka ettevõttesisesed ajakirjanduse kvaliteedi käsiraamatu. See kajastab ajakirjanike võimalikke eetikadilemmasid ja nende lahendamise reegleid. Reeglistiku järgimine on kohustuslik kõigile töötajatele ja 2017. aastal alustati kõigi töötajate teadlikkuse hindamisega.

Leedu Delfi oli esimene veebimeedia kanal riigis, kes töötas välja ja avalikustas oma eetikapõhimõtted juba 2013. aastal.

Ekspress Grupi väljaanded nii Eestis, Lätis kui ka Leedus kuuluvad oma asukohariigi ajakirjanduse eneseregulatsiooni organitesse. Pressinõukogu pakub kohtuvälist võimalust oma huve kaitsta neile lugejatele, kuulajatele ja vaatajatele, kes on meediaga vastuollu sattunud.

Ajakirjanduslikku sisu puudutavad kaebused on meediaäri lahutamatu osa. Küll aga on Ekspress Grupi soov vältida ametlikke süüdistusi, kohtuvaidlusi ja karistusi. Otse väljaandele esitatud kaebused lahendatakse sageli lugejate ja Ekspress Grupi toimetuste ja juristide vahel.

Teatud juhtudel soovivad kontserni ettevõtted ka ise kaebuse esitajal pressinõukogusse pöörduda, et küsimuses mõlema poole jaoks selgusele jõuda. Pressinõukogu (Lätis eetikakomisjon) taunivate otsuste puhul tunnistab Ekspress Grupp oma eksimusi, avaldab info eksimusest väljaandes ja täidab etteantud suuniseid.

2017. aastal tegi pressinõukogu 11 taunivat otsust, mis puudutasid kaebusi Delfis, Eesti Päevalehes, Eesti Ekspressis või Õhtulehes avaldatud lugude kohta. Enamasti puudutasid need ajakirjanduseetika koodeksi punkte, mille kohaselt peab ajakirjanik konflikti sisaldava materjali puhul kuulama ära kõik osapooled (kokku 5 eksimust) ning kohustust avaldada auditooriumi mitteeksitavad pealkirjad ja juhtlauseid (kokku 3 eksimust). Läti ja Leedu Delfi avaldatud sisu kohta ei tehtud ühtegi ametlikku taunivat otsust.

Eetikanormide rikkumisi võetakse kontsernis tõsiselt. Olenevalt väljaandest arutatakse kaebusi ja eksimusi ning tehakse järeldusi juhtide, toimetajate, ajakirjanike ja juristide osalusel. Kõige raskemate rikkumiste puhul tehakse vajadusel muudatusi ka toimetuse koosseisus. Igapäevaselt käsitletakse eetikateemasid kontserni ettevõtetes üksikutel koosolekutel, koolitustel ja kohtumistel.

Lisaks eetikanormidele järgivad Ekspress Grupi ettevõtted kohaliku turu andmekaitse, avaliku teabe ja teisi relevantseid seadusi. Olukordades, mis ei ole reguleeritud, lähtutakse otsuseid tehes ühiskondlikust huvist ja aususe põhimõttest.

Meedia saab olukordi võimendada – Ekspress Grupi ettevõtete toimetused teavad ja arvestavad seda oma töös. Ühelt poolt on see ühiskonna „valvekoerana“ võimalus teatud teemadele ja protsessidele tähelepanu juhtida ja neid positiivses suunas mõjutada. Teiselt poolt sunnib see ajakirjanikke ja toimetajaid tundma teatud olukordades ära sensitiivsuse piiri, kust üle minna ei ole eetiline. Mõlemat tuleb teadvustada.

Kõik eelnev kehtib eelkõige ajalehtede kui portaalide kohta. Ajakirjade kirjastamise dünaamika on küll veidi erinev (näiteks maandab eksimuste riski suurem ajaraam, mis jääb toimetajale enne trükki minekut lugude ülevaatamiseks), ent nendegi toimetused järgivad samu põhimõtteid.

2017. aastal tõstatasid Ekspress Grupi ajakirjanikud mitmeid teemasid, mis tekitasid ühiskondlikku arutelu või tõid kaasa silmapaistvaid muutusi.

- Eesti Ekspress tõi välja korruptsioonikahtlused Tallinna prügimajanduses, mis viisid abilinnapea Sarapuu kinnipidamiseni. Fookuses oli eakate hoolduskindlustuse vajalikkus ja kirjutati ka traagiliselt lõppenud ravivigadest suurhaiglates.
- Maaleht pööras suurt tähelepanu mesilaste massilisele hukkumisele, säilitusainetega koolitoidule ja õunasortide pettusele.
- Leedu Delfi paljastas probleeme seoses avalikku ligipääsu vajavate järvede, laste kuritarvitamise ning sadade emade finantsolukorda mõjutanud puudustega regulatsioonis, kõigi nende tulemusel tehti muudatusi seadustesse.
- Läti Delfi hoidis silma peal Kremli-meelsete mootorratturite, Riia Skonto jalgpallistaadioni kinnisvaravaidluste ja kohalike omavalitsuste valimiste osalemisaktiivsuse teemadel.
- Õhtuleht kajastas aktiivselt maksureformi pensionäride vaatest, hooldushaiglate olukorda ja ilmselt esimesena Eestis ka piirikaubanduse mõju laiemalt kui vaid alkoholiäri.
- Ajakirjade Kirjastuse väljaanded keskendusid muu hulgas tervise- ja vähiteadlikkuse ning võrdõiguslikkuse teemalistele lugudele.

MEEDIA TUNNUSTUSED JA AUHINNAD 2017. AASTAL

Eesti

Eesti tähtsaima ajakirjanduspreemia, uuriva ajakirjanduse Bonniereri preemia võitis 2017. aastal Eesti Ekspressi ajakirjanik **Marian Männi** 23. novembri 2016 looga „Säh sulle eestimaist: Repinski kitsejuust tuleb Hollandist“ ja 30. novembri 2016 looga „Repinski kümme suurt ja väikest valet“.

Eesti Ajalehtede Liidu konkursil „Ajakirjanduspreemiad 2016“ saavutasid Ekspress Grupi töötajad ja väljaanded mitmeid auhindu.

- Uudise kategooria võitjaks tunnistati **Tuuli Jõesaar** Eesti Päevalehes 2016. aasta veebruaris ilmunud lugudega „Ränga bussioonnetuse toimumiskohas eiratakse riiklikke libedustõrje nõudeid“, „Libedustõrje nõudeid ei täidetud suurtel maanteedel aastaid“ ja „Maanteeametil kästi libedustõrje lepinguid kiiresti muutma hakata“.
- Noore ajakirjaniku preemia võitis **Laura Mallene** Eesti Päevalehest.
- Arvamuse kategooria võitjaks tunnistati **Krister Kivi** 31. augustil 2016 Eesti Ekspressis ilmunud looga „Minge kukele oma spordiga!“
- Suurte lehtede kogu kujunduse kategoorias pälvis Õhtuleht pronksi 5. veebruari ja 7. mai lehe kujunduse eest.
- Suurte lehtede olemuslugude kujunduse eest said pronksi Eesti Ekspressi lisas Areen 21. juunil ilmunud „Poiss“, LP-s 22. oktoobril ilmunud lugu „Jüri Arrak: seksuaaltehnikat võivad kõik õppida, aga tähtis on leida sobiva energiaga partner“ ja Õhtulehes 6. aprillil ilmunud „Eesti tippsportlaste vigastused: praeguste ja endiste ässade tagasilöögid“.
- Veebikülgede kategoorias sai hõbeda Õhtulehe mobiilne veebikülg.
- Digitaalsete üksikprojektide kategoorias sai kuldauhinna Eesti Päevalehe/Delfi projekt „Mõjukad“.

Ühendus Eesti Naistoimetajad andis 2017. aasta Hea Sõna auhinna **Rainer Kergele** Õhtulehest. Auhind tunnustab eestikeelses meedias silma paistnud ajakirjanikku, kelle looming kannab humanistlikke väärtusi, on sisukas ja selge, keelt väärtustav ja isikupärane.

Läti

- Läti Ajakirjanike Liidu meisterlikkuse auhind parima visualisatsiooni kategoorias pälvis Delfi projekti „Chernobyl – 30“ eest.
- Delfi võitis Läti armastatumate brändide auhinna kõige mõjukama sotsiaalvõrgustike meedia kategoorias ja seda juba kolmandat aastat järjest.

Leedu

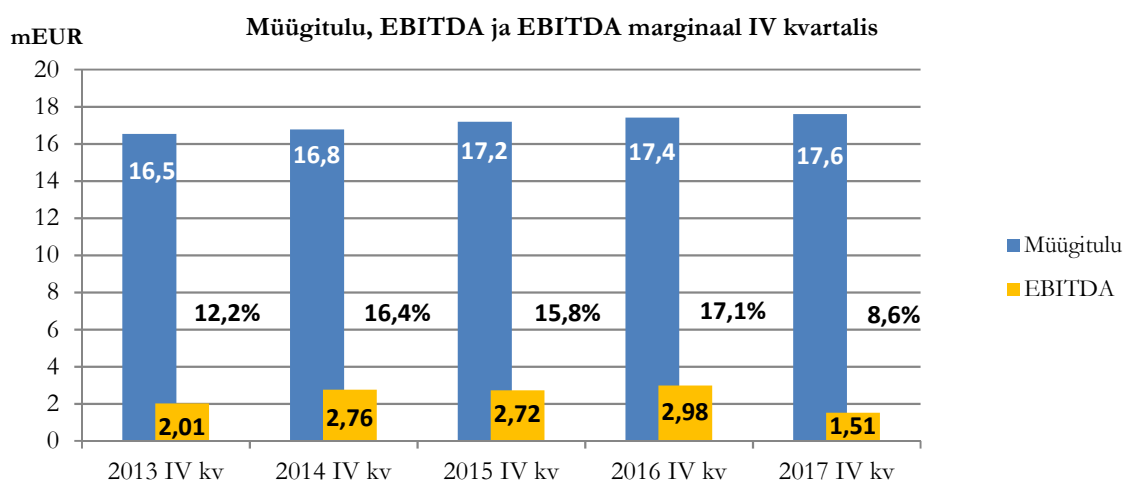
- Leedu Pressifoto 2017 võistlusel võitsid Delfi fotograafid kolm auhinda: **Domantas Pipas** nii uudiskui ka portreefoto kategoorias ning **Andrius Ufartas** igapäevase eluolu foto kategoorias.
- Leedu Keskkonnaministeerium nimetas ajakirjanduskonkursi „Inimene ja keskkond“ 3. koha võitjaks Delfi portaali GRYNAS.lt toimetaja **Tomas Janonise** artikli eest, mis tõi avalikkuse ette elanikele ja külastajatele ebaõiglaselt suletud riigimetsa probleemi Palangas.
- Leedu spordiliidud valisid aasta parimaks artiklik Delfi spordiajakirjaniku Mindaugas Augustise artikli võõrleegionäridest Euroopa riikide jalgpalliklubides.

TEGEVUSARUANNE

Rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite (IFRS) kohaselt tuleb 50% ühissettevõtteid kajastada konsolideeritud raamatupidamise aruannetes kapitaliosaluse meetodil. Oma igakuistes kokkuvõtetes jälgib juhtkond kontserni tulemust konsolideerides ühissettevõtteid proportsionaalselt. Samuti on sätestatud sündikaatlaenulepingus teatud suhtarvude jälgimine võttes arvesse proportsionaalset konsolideerimist. Selguse huvides on tegevusaruandes välja toodud kaks komplekti näitajaid: üks, kus ühissettevõtteid on konsolideeritud rida-realt, ning teine, kus ühissettevõtteid on kajastatud kapitaliosaluse meetodil ning nende tulemus kajastub ühe reana finantsluldes.

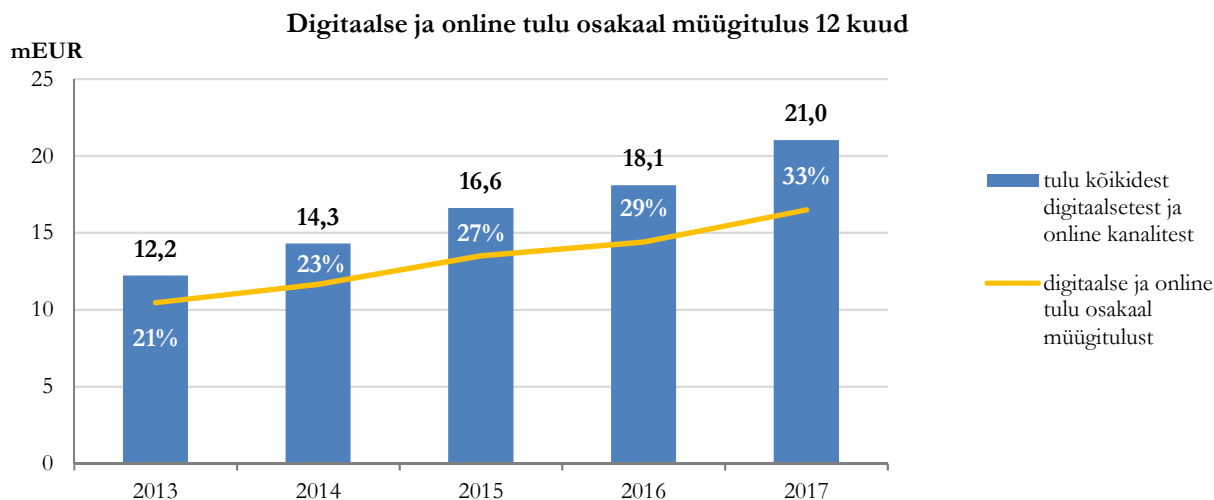
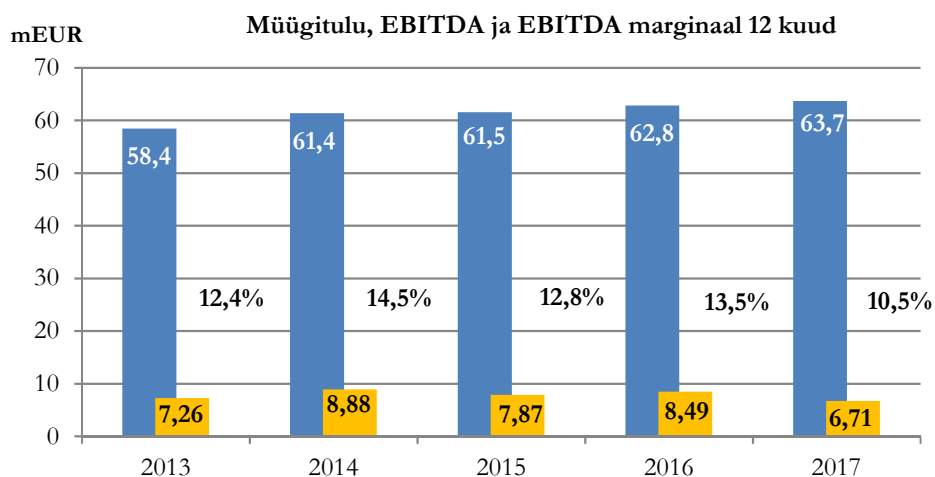
FINANTSNÄITAJAD JA SUHTARVUD – ühissettevõtteid rida-realt 50% konsolideerituna

Kasumlikkuse näitajad - ühissettevõtteid 50% konsolideeritud (tuhandetes EUR)	IV kv 2017	IV kv 2016	Muutus %	IV kv 2015	IV kv 2014	IV kv 2013
Perioodi kohta						
Müügitulu	17 606	17 409	1%	17 181	16 778	16 526
EBITDA	1 512	2 981	-49%	2 720	2 757	2 015
EBITDA marginaal (%)	8,6%	17,1%		15,8%	16,4%	12,2%
Ärikasum*	630	2 113	-70%	1 936	1 895	1 348
Ärimentaalsus* (%)	3,6%	12,1%		11,3%	11,3%	8,2%
Intressikulud	(104)	(123)	16%	(141)	(186)	(185)
Perioodi puhaskasum /(-kahjum)*	508	1 868	-73%	1 660	1 614	1 057
Puhasrentaalsus* (%)	2,8%	10,7%		9,7%	9,6%	6,4%
Perioodi puhaskasum raamatupidamise aruandes (sh allahindlused ja kasum osaluse muutusest)	703	1 868	-62%	460	1 149	(1 410)
Puhasrentaalsus (%)	4,0%	10,7%		2,7%	6,8%	-8,5%
Varade tootlus (%)	0,9%	2,4%		0,6%	1,4%	-1,8%
Omakapitali tootlus (%)	1,3%	3,7%		0,9%	2,4%	-3,2%
Puhaskasum aktsia kohta (EPS)	0,02	0,06		0,02	0,04	(0,05)

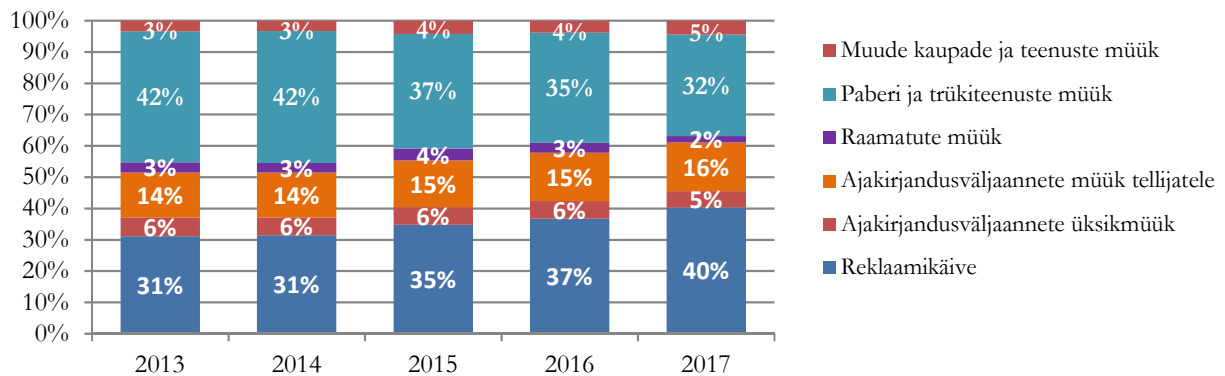

Kasumlikkuse näitajad - ühisettevõtted 50% konsolideeritud (tuhandetes EUR)	12 kuud 2017	12 kuud 2016	Muutus %	12 kuud 2015	12 kuud 2014	12 kuud 2013
Perioodi kohta						
Müügitulu	63 699	62 793	1%	61 528	61 384	58 427
EBITDA	6 713	8 487	-21%	7 869	8 878	7 264
EBITDA marginaal (%)	10,5%	13,5%		12,8%	14,5%	12,4%
Ärikasum*	3 526	5 221	-32%	4 866	5 638	4 647
Äirentaablus* (%)	5,5%	8,3%		7,9%	9,2%	8,0%
Intressikulud	(427)	(518)	17%	(618)	(732)	(763)
Perioodi puhaskasum /(-kahjum)*	2 952	4 406	-33%	3 907	4 620	3 548
Puhasrentaablus* (%)	4,6%	7,0%		6,4%	7,5%	6,1%
Perioodi puhaskasum raamatupidamise aruandes (sh allahindlused ja kasum osaluse muutusest)	3 146	4 406	-29%	2 707	5 110	1 081
Puhasrentaablus (%)	4,9%	7,0%		4,4%	8,3%	1,9%
Varade tootlus (%)	4,1%	5,8%		3,5%	6,6%	1,4%
Omakapitali tootlus (%)	6,1%	8,9%		5,6%	11,4%	2,5%
Puhaskasum aktsia kohta (EPS)	0,11	0,15		0,09	0,17	0,04

* Tulemus kajastab tavapärase äritegevuse tulemust ega sisalda firmaväärtuste allahindluseid, kasumeid osaluste muutustest ühisettevõtetes jms.

Müügitulu tegevusalade järgi 12 kuud

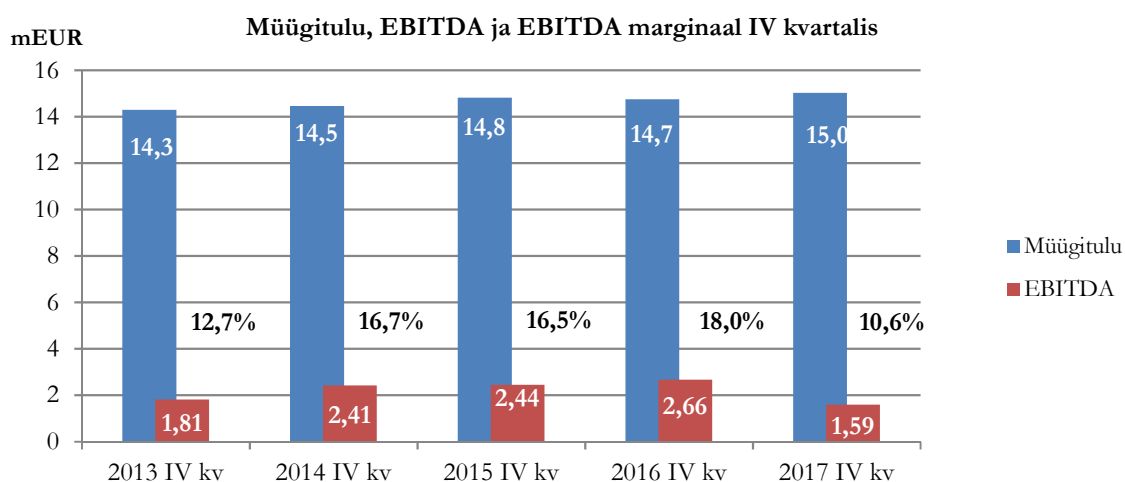

Bilanss – ühisettevõtted 50% konsolideeritud (tuhandetes EUR)	31.12.2017	31.12.2016	Muutus %
Perioodi lõpu seisuga			
Käibevara	16 725	16 250	3%
Põhivara	62 597	61 507	2%
Varad kokku	79 322	77 757	2%
<i>sh raha ja pangakontod</i>	<i>2 818</i>	<i>4 572</i>	<i>-38%</i>
<i>sh firmaväärtus</i>	<i>39 920</i>	<i>38 904</i>	<i>3%</i>
Lühiajalised kohustused	11 081	12 223	-9%
Pikaajalised kohustused	15 747	14 462	9%
Kohustused kokku	26 828	26 684	1%
<i>sh võlakohustused</i>	<i>15 791</i>	<i>16 603</i>	<i>-5%</i>
Omakapital	52 494	51 073	3%

Finantssuhtarvud (%) – ühisettevõtted 50% konsolideeritud	31.12.2017	31.12.2016
Omakapitali osakaal (%)	66%	66%
Võla ja omakapitali suhe (%)	30%	33%
Võla ja kapitali suhe (%)	20%	19%
Koguvõla ja EBITDA suhe (<i>total debt/EBITDA ratio</i>)	2,35	1,96
Likviidsuskordaja	1,51	1,33

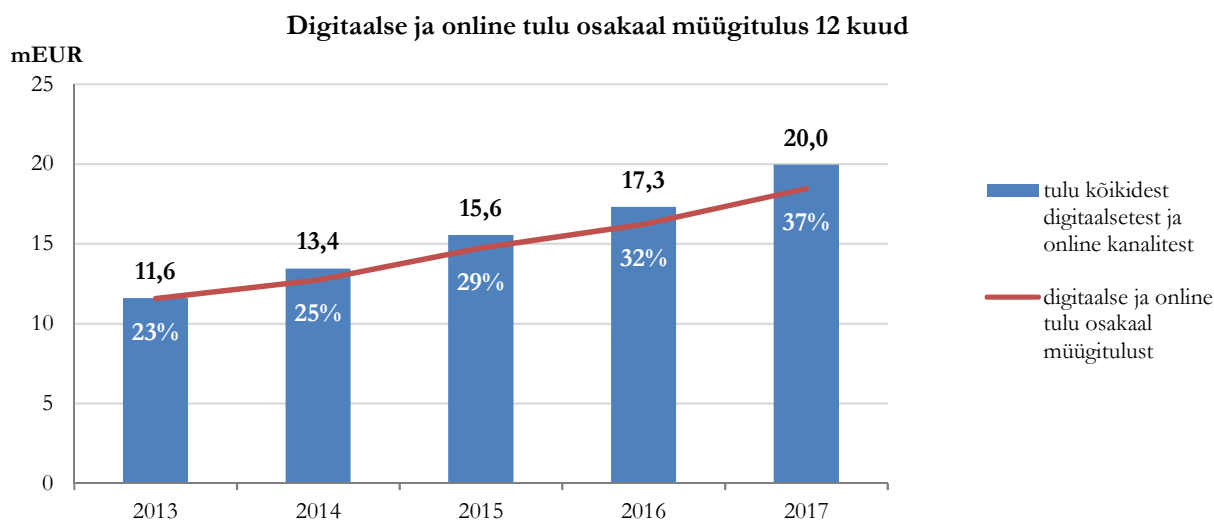
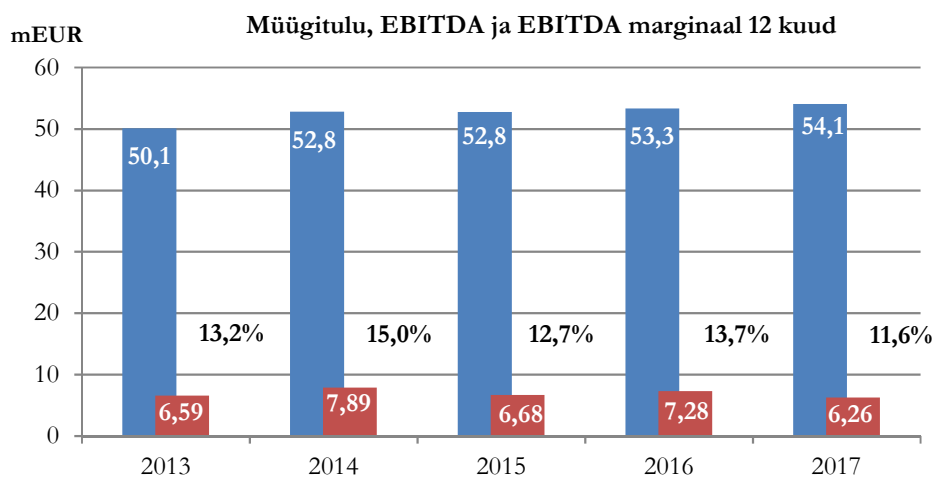
FINANTSNÄITAJAD JA SUHTARVUD – ühisettevõtte kapitaliosaluse meetodil

Kasumlikkuse näitajad – ühisettevõtte kapitaliosaluse meetodil (tuhandetes EUR)	IV kv 2017	IV kv 2016	Muutus %	IV kv 2015	IV kv 2014	IV kv 2013
Perioodi kohta						
Müügitulu (ainult tütarettevõtte)	15 016	14 743	2%	14 811	14 454	14 291
EBITDA (ainult tütarettevõtte)	1 590	2 660	-40%	2 440	2 413	1 815
EBITDA marginaal (%)	10,6%	18,0%		16,5%	16,7%	12,7%
Ärikasum* (ainult tütarettevõtte)	840	1 889	-56%	1 718	1 661	1 175
Ärimentaalsus* (%)	5,6%	12,8%		11,6%	11,5%	8,2%
Intressikulu (ainult tütarettevõtte)	(97)	(114)	15%	(125)	(158)	(185)
Ühisettevõtete kasum kapitaliosaluse meetodil	(233)	210	-211%	196	182	174
Perioodi puhaskasum*	508	1 868	-73%	1 660	1 601	1 057
Puhasrentaalsus* (%)	3,4%	12,7%		11,2%	11,1%	7,4%
Perioodi puhaskasum raamatupidamise aruandes (sh allahindlused ja kasum osaluse muutusest)	703	1 868	-62%	460	1 136	(1 410)
Puhasrentaalsus (%)	4,7%	12,7%		3,1%	7,9%	-9,9%
Varade tootlus (%)	0,9%	2,5%		0,6%	1,5%	-1,8%
Omakapitali tootlus (%)	1,3%	3,7%		0,9%	2,4%	-3,2%
Puhaskasum aktsia kohta (EPS)	0,02	0,06		0,02	0,04	(0,05)

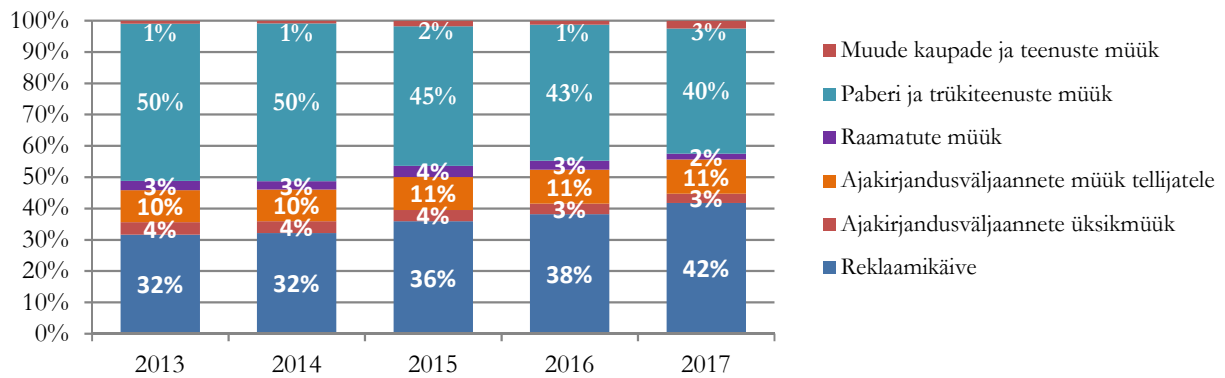

Kasumlikkuse näitajad – ühisettevõtteid kapitaliosaluse meetodil (tuhandetes EUR)	12 kuud 2017	12 kuud 2016	Muutus %	12 kuud 2015	12 kuud 2014	12 kuud 2013
Perioodi kohta						
Müügitulu (ainult tütarettevõtted)	54 070	53 324	1%	52 773	52 793	50 086
EBITDA (ainult tütarettevõtted)	6 261	7 280	-14%	6 680	7 894	6 591
EBITDA marginaal (%)	11,6%	13,7%		12,7%	15,0%	13,2%
Ärikasum* (ainult tütarettevõtted)	3 475	4 328	-20%	3 920	4 973	4 071
Ärimentaalsus* (%)	6,4%	8,1%		7,4%	9,4%	8,1%
Intressikulu (ainult tütarettevõtted)	(400)	(471)	15%	(550)	(689)	(763)
Ühisettevõtete kasum kapitaliosaluse meetodil	(2)	772	-100%	785	557	494
Perioodi puhaskasum*	2 952	4 406	-33%	3 907	4 621	3 548
Puhasrentaalsus* (%)	5,5%	8,3%		7,4%	8,8%	7,1%
Perioodi puhaskasum raamatupidamise aruandes (sh allahindlused ja kasum osaluse muutusest)	3 146	4 406	-29%	2 707	5 110	1 081
Puhasrentaalsus (%)	5,8%	8,3%		5,1%	9,7%	2,2%
Varade tootlus (%)	4,2%	6,1%		3,7%	6,8%	1,4%
Omakapitali tootlus (%)	6,1%	8,9%		5,6%	11,4%	2,5%
Puhaskasum aktsia kohta (EPS)	0,11	0,15		0,09	0,17	0,04

* Tulemus kajastab tavapärase äritegevuse tulemust ega sisalda firmaväärtuste allahindluseid, kasumeid osaluste muutustest ühisettevõtetes jms.

Müügitulu tegevusalade järgi 12 kuud

Bilanss – ühisettevõtte kapitaliosaluse meetodil (tuhandetes EUR)	31.12.2017	31.12.2016	Muutus %
Perioodi lõpu seisuga			
Käibevara	13 827	13 094	6%
Põhivara	62 130	61 074	2%
Varad kokku	75 957	74 169	2%
<i>sh raha ja pangakontod</i>	<i>1 073</i>	<i>2 856</i>	<i>-62%</i>
<i>sh firmaväärtus</i>	<i>37 969</i>	<i>36 953</i>	<i>3%</i>
Lühiajalised kohustused	8 372	9 591	-13%
Pikaajalised kohustused	15 091	13 504	12%
Kohustused kokku	23 463	23 095	2%
<i>sh võlakohustused</i>	<i>15 257</i>	<i>15 784</i>	<i>-3%</i>
Omakapital	52 494	51 073	3%

Finants-suhtarvud (%) – ühisettevõtte kapitaliosaluse meetodil	31.12.2017	31.12.2016
Omakapitali osakaal (%)	69%	69%
Võla ja omakapitali suhe (%)	29%	31%
Võla ja kapitali suhe (%)	21%	20%
Koguvõla ja EBITDA suhe (<i>total debt / EBITDA ratio</i>)	2,44	2,17
Likviidsuskordaja	1,65	1,37

Finantssuhtarvude leidmisel kasutatud valemid	
EBITDA	Kasum enne intresse, makse, materiaalse ja immateriaalse põhivara kulumit. EBITDA ei hõlma vara väärtuse langust, mida kajastatakse perioodi jooksul või restruktureerimise tulemust.
EBITDA marginaal (%)	$\text{EBITDA} / \text{müügitulu} \times 100$
Ärirentaablus* (%)	$\text{Ärikasum} / \text{müügitulu} \times 100$
Puhasrentaablus* (%)	$\text{Puhaskasum} / \text{müügitulu} \times 100$
Puhasrentaablus (%)	$\text{Puhaskasum raamatupidamise aruandes} / \text{müügitulu} \times 100$
Puhaskasum aktsia kohta	$\text{Puhaskasum} / \text{keskmine aktsiate arv}$
Omakapitali osakaal (%)	$\text{Omakapital} / (\text{kohustused} + \text{omakapital}) \times 100$
Võla ja omakapitali suhe (%)	$\text{Intressikandvad võlakohustused} / \text{omakapital} \times 100$
Võla ja kapitali suhe (%)	$\text{Intressikandvad võlakohustused} - \text{raha ja pangakontod (netovõlg)} / (\text{netovõlg} + \text{omakapital}) \times 100$
Koguvõla ja EBITDA suhe (<i>total debt/EBITDA ratio</i>)	$\text{Intressikandvad võlakohustused} / \text{EBITDA}$
Laenumaksete ja intresside kattekordaja	$\text{EBITDA} / \text{perioodi laenu- ja intressimaksed}$
Likviidsuskordaja	Käibevara/lühiajalised kohustused
Varade tootlus (%)	$\text{Puhaskasum} / \text{keskmine varade jääk} \times 100$
Omakapitali tootlus (%)	$\text{Puhaskasum} / \text{keskmine omakapital} \times 100$

* Tulemus kajastab tavapärase äritegevuse tulemust ega sisalda firmaväärtuste allahindluseid, kasumeid osaluste muutustest ühissettevõtetes jms.

Tsüklilisus

Kontserni kõiki tegevusvaldkondi iseloomustab tsüklilisus ja kõikumine, mida põhjustab üldiste majandustingimuste ja tarbijate käitumise muutumine. Kontserni tulused mõjutavad negatiivselt majandusarengu aeglustumine või majanduse surutisse langemine nii kodu- kui ka eksportturgudel. See avaldub nii jaesektorile suunatud reklaamikulude üldises vähenemises kui ka teiste reklaamikanalite eelistamises nagu näiteks interneti eelistamine pabermeediale. Samuti mõjutab tuluseid jaetarbivate tarbimisharjumuste muutumine, näiteks uudiste jälgimine uudisportaalidest *versus* paberlehtede lugemine, noorema põlvkonna eelistus kasutada mobiilseid vahendeid ja muid suhtluskanaleid jne.

Hooajalisus

Kontserni reklaamimüügi ja samuti trükiteenuste segmendi tulud sõltuvad olulistest hooajalistest kõikumistest. Mõlema tululiigi tase on kõrgeim iga aasta teises ja neljandas kvartalis. Nimetatud tulud on madalaimal tasemel kolmandas kvartalis. Tulud on suuremad neljandas kvartalis, sest tarbijad kulutavad jõulueelsel perioodil rohkem, millega kaasneb ka reklaamile tehtud kulutuste suurenemine. Suvekuudel on klientide kulutused reklaamile tavaliselt kõige väiksemad, samuti pärast jõulu- ja uusaastapidustusi aasta esimestel kuudel. Raamatumüük on kõige aktiivsem aasta viimases kvartalis. Ajalehtede ja ajakirjade tellimine ja jaemüügitulu ei kõigu nii palju kui reklaamitulu. Suveperiood on tavaliselt siiski vaiksem ja kooli algusega septembris suurenevad ka tellimused ja jaemüük, mis tavaliselt kestab kuni järgmise suvepuhkuste perioodini.

SEGMENTIDE ÜLEVAADE

Kontserni tegevus on jagatud kaheks suuremaks segmendiks: **meedia segmendiks ja trükiteenuste segmendiks.**

Segmentide EBITDA ei sisalda kontsernisisesid juhtimistasusid ega firmaväärtuste ja kaubamärkide allahindlust. Segmentide reklaamimüügituludest ei ole maha arvatud agentuuridele makstavaid mahupõhiseid ja muid tasusid, sest juhtkond jälgib bruto reklaamimüügitulusid. Allahindlused ja hinnavähendused kajastuvad kontserni müügitulu vähendusena ja on näidatud elimineerimiste koondreal.

Segmentide peamised finantsnäitajad IV kv 2013–2017

(tuhandetes EUR)	Müügitulu			Müügitulu		
	IV kv 2017	IV kv 2016	Muutus %	IV kv 2015	IV kv 2014	IV kv 2013
Meedia segment (kapitaliosaluse meetodil)	9 449	8 861	7%	8 399	7 535	7 617
<i>sh tulu kõikidest digitaalsetest ja online kanalitest</i>	<i>5 944</i>	<i>4 993</i>	<i>19%</i>	<i>4 544</i>	<i>4 015</i>	<i>3 389</i>
Trükiteenuste segment	6 496	6 952	-7%	7 386	8 083	7 566
Meelelahutuse segment	0	0	-	0	0	0
Kesksed tegevused	686	566	21%	543	459	393
Segmentidevahelised elimineerimised	(1 616)	(1 635)		(1 517)	(1 624)	(1 286)
KONTSERN KOKKU kapitaliosaluse meetodil	15 016	14 743	2%	14 811	14 454	14 291
Meedia segment (proportsionaalselt konsolideerituna)	12 391	11 836	5%	11 042	10 141	10 042
<i>sh tulu kõikidest digitaalsetest ja online kanalitest</i>	<i>6 272</i>	<i>5 286</i>	<i>19%</i>	<i>4 841</i>	<i>4 257</i>	<i>3 584</i>
Trükiteenuste segment	6 496	6 952	-7%	7 386	8 083	7 566
Meelelahutuse segment	0	0	-	0	0	0
Kesksed tegevused	686	566	21%	543	459	393
Segmentidevahelised elimineerimised	(1 967)	(1 944)		(1 790)	(1 905)	(1 477)
KONTSERN KOKKU proportsionaalselt konsolideerituna	17 606	17 409	1%	17 181	16 778	16 525

(tuhandetes EUR)	EBITDA			EBITDA		
	IV kv 2017	IV kv 2016	Muutus %	IV kv 2015	IV kv 2014	IV kv 2013
Meedia segment (kapitaliosaluse meetodil)	1 168	1 618	-28%	1 299	1 103	1 014
<i>meedia segment proportsionaalselt konsolideerituna</i>	<i>1 089</i>	<i>1 939</i>	<i>-44%</i>	<i>1 580</i>	<i>1 447</i>	<i>1 214</i>
Trükiteenuste segment	952	1 329	-28%	1 355	1 623	1 604
Meelelahutuse segment	0	0	-	(4)	0	0
Kesksed tegevused	(529)	(287)	85%	(210)	(313)	(763)
Segmentidevahelised elimineerimised	0	0		0	0	(40)
KONTSERN KOKKU kapitaliosaluse meetodil	1 590	2 660	-40%	2 440	2 413	1 815
KONTSERN KOKKU proportsionaalselt konsolideerituna	1 512	2 981	-49%	2 720	2 757	2 015

EBITDA marginaal	IV kv 2017	IV kv 2016	IV kv 2015	IV kv 2014	IV kv 2013
Meedia segment (kapitaliosaluse meetodil)	12%	18%	15%	15%	13%
<i>meedia segment proportsionaalselt konsolideerituna</i>	<i>9%</i>	<i>16%</i>	<i>14%</i>	<i>14%</i>	<i>12%</i>
Trükiteenuste segment	15%	19%	18%	20%	21%
KONTSERN KOKKU kapitaliosaluse meetodil	11%	18%	16%	17%	13%
KONTSERN KOKKU proportsionaalselt konsolideerituna	9%	17%	16%	16%	12%

Segmentide peamised finantsnäitajad 12 kuud 2013-2017

(tuhandetes EUR)	Müügitulu			Müügitulu		
	12 kuud 2017	12 kuud 2016	Muutus %	12 kuud 2015	12 kuud 2014	12 kuud 2013
Meedia segment (kapitaliosaluse meetodil)	33 498	31 579	6%	30 063	27 459	25 842
<i>sh tulu kõikidest digitaalsetest ja online kanalitest</i>	<i>19 963</i>	<i>17 307</i>	<i>15%</i>	<i>15 555</i>	<i>13 449</i>	<i>11 595</i>
Trükiteenuste segment	23 879	25 585	-7%	25 842	28 951	27 462
Meelelahutuse segment	0	0	-	517	0	0
Kesksed tegevused	2 486	2 233	11%	1 937	1 731	1 530
Segmentidevahelised elimineerimised	(5 793)	(6 073)		(5 586)	(5 347)	(4 748)
KONTSERN KOKKU kapitaliosaluse meetodil	54 070	53 324	1%	52 773	52 793	50 086
Meedia segment proportsionaalselt konsolideerituna	44 429	42 231	5%	39 942	36 930	34 954
<i>sh tulu kõikidest digitaalsetest ja online kanalitest</i>	<i>21 024</i>	<i>18 094</i>	<i>16%</i>	<i>16 619</i>	<i>14 306</i>	<i>12 226</i>
Trükiteenuste segment	23 879	25 585	-7%	25 842	28 951	27 462
Meelelahutuse segment	0	0	-	517	0	0
Kesksed tegevused	2 486	2 233	11%	1 937	1 731	1 530
Segmentidevahelised elimineerimised	(7 095)	(7 255)		(6 710)	(6 228)	(5 520)
KONTSERN KOKKU proportsionaalselt konsolideerituna	63 699	62 793	1%	61 528	61 384	58 426

(tuhandetes EUR)	EBITDA			EBITDA		
	12 kuud 2017	12 kuud 2016	Muutus %	12 kuud 2015	12 kuud 2014	12 kuud 2013
Meedia segment (kapitaliosaluse meetodil)	3 729	3 572	4%	3 724	3 026	2 124
<i>meedia segment proportsionaalselt konsolideerituna</i>	<i>4 181</i>	<i>4 779</i>	<i>-13%</i>	<i>4 913</i>	<i>4 010</i>	<i>2 796</i>
Trükiteenuste segment	3 734	4 645	-20%	4 966	5 944	5 862
Meelelahutuse segment	0	(2)	-76%	(1 110)	0	0
Kesksed tegevused	(1 201)	(936)	28%	(899)	(1 076)	(1 356)
Segmentidevahelised elimineerimised	0	0		0	0	(38)
KONTSERN KOKKU kapitaliosaluse meetodil	6 261	7 280	-14%	6 680	7 894	6 591
KONTSERN KOKKU proportsionaalselt konsolideerituna	6 713	8 487	-21%	7 869	8 878	7 264

EBITDA marginaal	12 kuud 2017	12 kuud 2016	12 kuud 2015	12 kuud 2014	12 kuud 2013
Meedia segment (kapitaliosaluse meetodil)	11%	11%	12%	11%	8%
<i>meedia segment proportsionaalselt konsolideerituna</i>	<i>9%</i>	<i>11%</i>	<i>12%</i>	<i>11%</i>	<i>8%</i>
Trükiteenuste segment	16%	18%	19%	21%	21%
KONTSERN KOKKU kapitaliosaluse meetodil	12%	14%	13%	15%	13%
KONTSERN KOKKU proportsionaalselt konsolideerituna	11%	14%	13%	14%	12%

MEEDIA SEGMENT

Meedia segment hõlmab kontserni tegevusi Eestis, Lätis ja Leedus. Siia kuuluvad internetiportaali Delfi äritegevus, mitmed teised uudiseportaaliid, mis pakuvad interneti reklaamivõrgu- ja sihtrühmapõhiseid reklaamimüügi lahendusi, digitaalse välireklaami müüki Eestis ja Lätis, Eesti nädalalehtede Maaleht, Eesti Ekspress ja LP kirjastamist, päevalehe Eesti Päevaleht ja tabloidlehe Õhtuleht kirjastamist, tasuta lehe Linnaleht kirjastamist, raamatute ja ajakirjade kirjastamist Eestis ja Leedus, kodukandeteenuse osutamist.

2017. aasta III kvartalis soetasime Läti digitaalse välireklaamimüügi ettevõtte ACMLV ja 2017. aasta IV kvartalis 100%-lise osaluse ettevõttes Adnet Media.

Kontsernile kuuluvad uudiseportaaliid

Omanik	Portaal	Omanik	Portaal
Ekspress Meedia	www.delfi.ee	Ekspress Meedia	www.ekspress.ee
	rus.delfi.ee		www.maaleht.ee
Delfi Läti	www.delfi.lv		www.epl.ee
	rus.delfi.lv		
Delfi Leedu	www.delfi.lt	SL Õhtuleht	www.oh tuleht.ee
	ru.delfi.lt		www.vecherka.ee

(tuhandetes EUR)	Müügitulu			EBITDA		
	IV kv 2017	IV kv 2016	Muutus %	IV kv 2017	IV kv 2016	Muutus %
Ekspress Meedia	5 039	5 085	-1%	391	443	-12%
<i>sh Delfi Eesti online müügitulu</i>	<i>1 828</i>	<i>1 772</i>	<i>3%</i>			
Delfi Läti	1 086	997	9%	132	262	-50%
Delfi Leedu	2 786	2 558	9%	628	865	-27%
<i>sh Delfi Leedu online müügitulu</i>	<i>2 328</i>	<i>2 041</i>	<i>14%</i>			
Adnet	384	-	-	24	-	-
Hea Lugu	241	230	4%	43	50	-13%
Zave Media	0	0	-	0	0	-
ACMLV	33	-	-	(37)	-	-
Muud ettevõtted	0	0	-	(15)	(1)	1078%
Segmendisesed elimineerimised	(120)	(9)		2	0	
KOKKU tütar ettevõtted	9 449	8 861	7%	1 168	1 618	-28%
SL Õhtuleht*	1 236	1 134	9%	71	65	9%
Ajakirjade Kirjastus*	1 245	1 368	-9%	(123)	160	-177%
Express Post*	640	677	-5%	(36)	75	-148%
Linna Ekraanid*	85	115	-26%	9	20	-57%
Segmendisesed elimineerimised	(264)	(318)		2	0	
KOKKU ühis ettevõtted	2 942	2 975	-1%	(77)	320	-124%
KOKKU segment proportsionaalselt konsolideerituna	12 391	11 836	5%	1 089	1 939	-44%

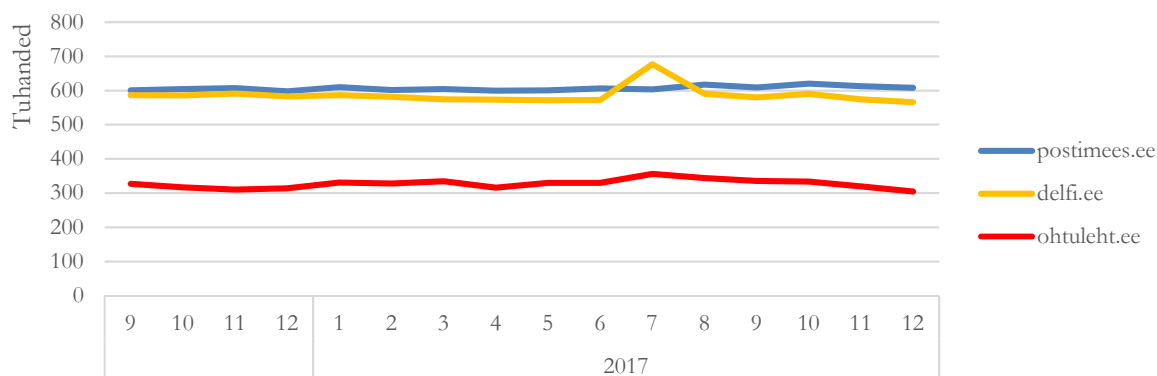
* Ühis ettevõtte proportsionaalne osa

(tuhandetes EUR)	Müügitulu			EBITDA		
	12 kuud 2017	12 kuud 2016	Muutus %	12 kuud 2017	12 kuud 2016	Muutus %
Ekspress Meedia	19 309	19 116	1%	1 554	1 448	7%
<i>sh Delfi Eesti online müügitulu</i>	<i>6 853</i>	<i>6 728</i>	<i>2%</i>			
Delfi Läti	3 811	3 375	13%	395	413	-4%
Delfi Leedu	9 544	8 563	11%	1 799	1 741	3%
<i>sh Delfi Leedu online müügitulu</i>	<i>7 831</i>	<i>6 601</i>	<i>19%</i>			
Adnet	384	-	-	24	-	-
Hea Lugu	523	538	-3%	26	33	-21%
Zave Media	0	1	-1	(0)	(61)	-100%
ACM LV	54	-	-	(55)	-	-
Muud ettevõtted	0	0	-	(16)	(2)	574%
Segmendisisesed elimineerimised	(126)	(13)		2	0	
KOKKU tütarettevõtted	33 498	31 579	6%	3 729	3 572	4%
SL Õhtuleht*	4 625	4 329	7%	433	394	10%
Ajakirjade Kirjastus*	4 576	4 765	-4%	69	544	-87%
Express Post*	2 369	2 609	-9%	(117)	247	-147%
Linna Ekraanid*	411	166	148%	66	22	195%
Segmendisisesed elimineerimised	(1 052)	(1 218)		2	0	
KOKKU ühisettevõtted	10 931	10 651	3%	453	1 207	-62%
KOKKU segment proportsionaalselt konsolideerituna	44 429	42 231	5%	4 181	4 779	-13%

* Ühisettevõtete proportsionaalne osa

ONLINE MEEDIA

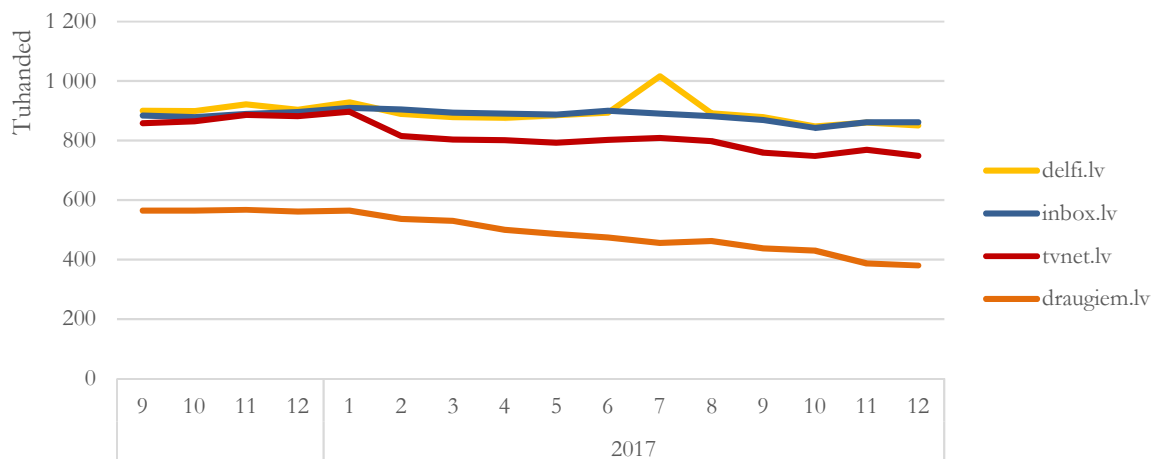
Eesti internetiväljaannete lugejate arv 2016–2017

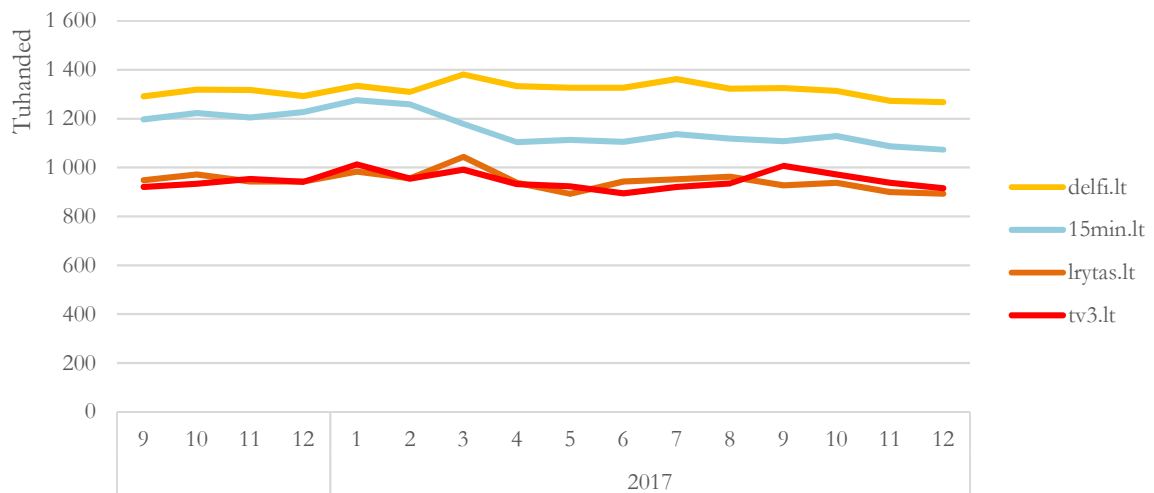
gemius.Audience Interneti kasutajate uuring

2016. aasta III kvartalis muutis Gemius internetikasutajate uuringu metoodikat nii Eestis, Lätis kui ka Leedus. Selle tulemusena on arvutikasutajate ehk PC andmetele liidetud nüüdsest ka mobiilsete kasutajate ja tahvelarvutite kasutajate andmed. Võrreldavad andmed on olemas alates eelmise aasta septembrist.

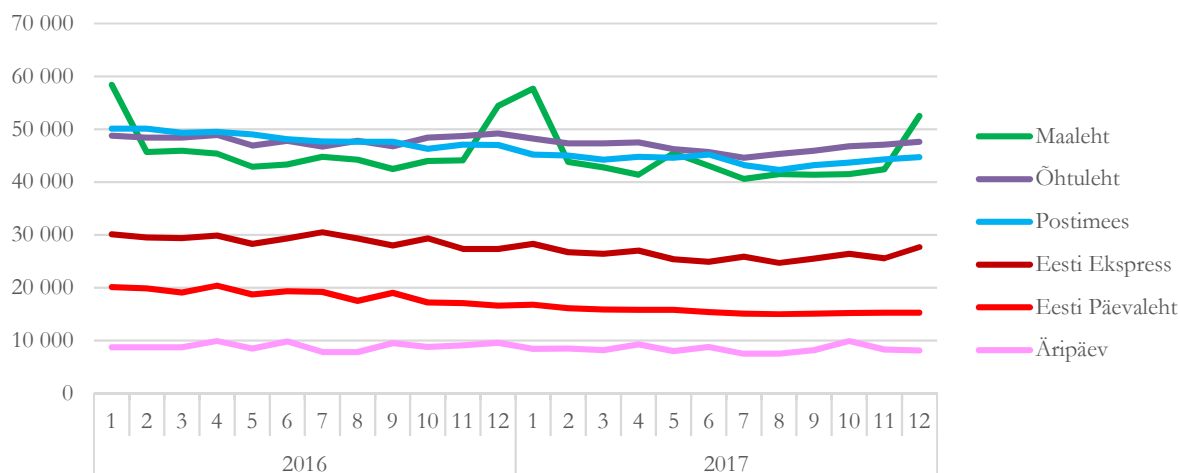
Delfi Eesti kasutajate arv on jäänud läbi aasta stabiilseks. Juulis 2017 näha olev tõus on tehniline mõõtmisviga ega peegelda tegelikku kasutajate arvu suurenemist.

Läti internetiväljaannete lugejate arv 2016–2017*geminus Audience Interneti kasutajate uuring*

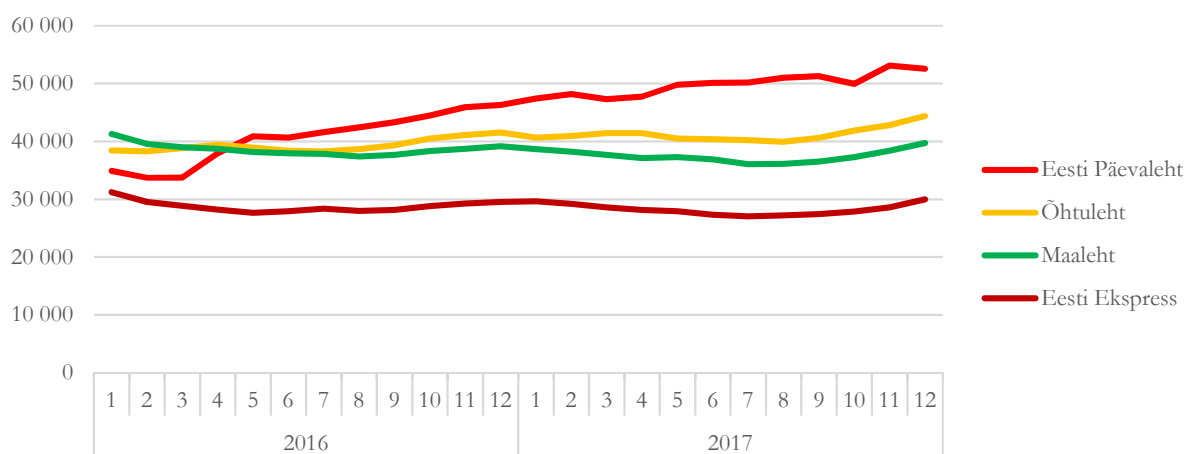
Delfi on jätkuvalt suurima kasutajaskonnaga uudisportaal Lätis. Läti valitsuse tellimisel 2017. a kevadel tehtud uuringu järgi on Delfi.lv Läti kõige usaldusväärsem meediakanal, edestades ka riiklikku telekanalit. Juulis 2017 näha olev tõus on tehniline mõõtmisviga ega peegelda tegelikku kasutajate arvu suurenemist.

Leedu internetiväljaannete lugejate arv 2016–2017*geminus Audience Interneti kasutajate uuring*

Delfi.lt on jätkuvalt Leedu kõige suurem ja nähtavam portaal. Leedu interneti lugejaskond on jäänud stabiilseks ja olulisi muutuseid ei ole. 2017. aastal on õnnestunud Delfil tänu oma uutele toodetele, heale turundustööle ja rõhuasetusega mobiilile suurendada vahet konkurendiga veelgi.

TRÜKIMEEDIA**Eesti ajalehtede tiraažid 2016–2017***Eesti Ajalehtede Liidu andmed*

Alates oktoobrist 2016 ja kogu 2017. aasta on püsinud suurima tiraažiga ajalehena Õhtuleht. Traditsiooniliselt on jaanuaris ja detsembris korra tiraažilt kõige suurem Maaleht. Üaltoodud tabelis kajastuvad ainult paberajalehtede tiraažid ning see ei sisalda digitaalsete tellijate andmeid.

Kontserni ajalehtede tiraaž koos digitaalsete tellimustega 2016–2017

Selleks, et pakkuda täielikku ülevaadet ajalehtede turudünaamikast, tuleks vaadata paberajalehtede tiraaže koos digitellijatega. Siin on näha, kuidas digiväljaannete tellijate arvu kasv kompenseeris paberlehtede tellijate arvu languse ja kuidas 2017. aasta teises pooles kasvas paberlehtede tiraaž koos digitaalsete tellijate arvuga kõikide ajalehtede puhul. Eesti Päevaleht oli selles osas esimene ning on siiani väga edukas digitaalse ärisuuna arendaja. Et digitaalsete tellijate arv on meile kättesaadav ainult kontserni enda väljaannete kohta, saame sellist pilti esitada enda väljaannete ning mitte kõikide turuosaliste kohta.

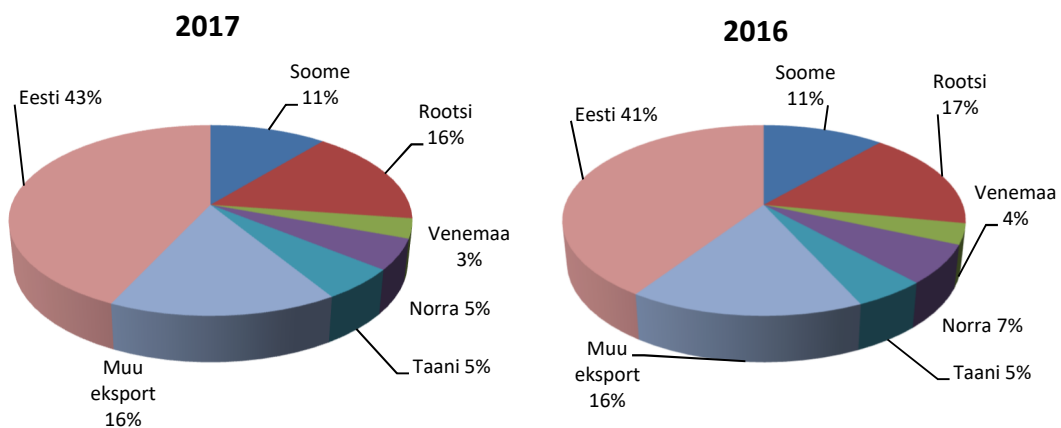
TRÜKITEENUSTE SEGMENT

Kontserni kõik trükiteenused on kontsentreerunud ASi Printall, mis on suurimaid trükikodasid Eestis. Meie trükikojas on võimalik trükkida kvaliteetseid ajakirju, ajalehti, reklaammaterjale, toote- ja teenustekatalooge, aastaraamatuid, pehmeaanelisi raamatuid ja muid trükiseid.

(tuhandetes EUR)	Müügitulu			EBITDA		
	IV kv 2017	IV kv 2016	Muutus %	IV kv 2017	IV kv 2016	Muutus %
Printall	6 496	6 952	-7%	952	1 329	-28%

(tuhandetes EUR)	Müügitulu			EBITDA		
	12 kuud 2017	12 kuud 2016	Muutus %	12 kuud 2017	12 kuud 2016	Muutus %
Printall	23 879	25 585	-7%	3 734	4 645	-20%

Trükiteenuste segment on juba mitu aastat olnud surve all seoses tavapärase ajakirjanduse jätkuva digitaliseerumisega ja interneti osatähtsuse suurenemisega trükitoodete arvelt. Hinnasurve on väga tugev Skandinaavias ja Eestis, sest ka teised Balti riigid pakuvad väga konkurentsivõimelisi teenuseid. Käibe veelgi suuremat langust on aidanud ära hoida kaks aastat tagasi soetatud poognamasin, mis on andnud võimaluse laiendada tootesortimenti ka väljaspool tavapärast ajakirjandussektorit. Samuti teeme aktiivset müügitööd väljaspool Põhjamaid.

Trükiteenuste geograafiline jaotus

TÖÖTAJAD

Ekspress Grupi töötajatel on ettevõtte missiooni ja eesmärkide täitmisel keskne roll. Kontserni ettevõtted on hoolivad tööandjad ja annavad endast parima, et luua motiveeriv töökoht ja pakkuda töötajatele inspireerivat tööd ja valdkonna parimaid arenguvõimalusi Eesti turul.

Ekspress Grupp investeerib töötajatesse ja töökeskkonna arendamisse. Töötajate professionaalsus ja eetiline käitumine on olulised kõigi kontserni ettevõtete jaoks. Jätkusuutliku äritegevuse tagamiseks keskendutakse olemasolevate töötajate hoidmisele ja järelkasvu toetavatele tegevustele.

Töötajate arendamine

Meediaväljaandeid hinnatakse paljuki sisu kvaliteedi põhjal ja seda toetab üldine kasutajakogemus (näiteks õigeaegne kojukanne, kvaliteetne trükk või töökorras portaal). Igal kontserni töötajal on oma roll selle tagamisel.

Selle eelduseks olevad uued oskused, arengu- ja koolitusvajadused ning töötajate rahulolu saadakse enamasti teada arenguvestluste kaudu. Iga kontserni ettevõtte otsustab teadlikult plaanitud personaalsete vestluste korraldamise ise. Üks ühele vestlused on olulised, et tagada juhtide ja töötajate omavaheline suhtlus ning seeläbi hoida töötajad rahulolevamad ja juhtimine avatum.

„Iga uue meeskonnaliikme liitumisega meeskonda peab kogu ettevõtte "teadmiste kuubik" kasvama. Meil ei ole ühtegi liiga sarnast inimest. Kasvame, et teha asju, mis päriselt loevad.“ *Artur Rahkema, Ekspress Digitali tegevjuht*

Töötajate arendamiseks korraldatakse nii sise- kui ka väliskoolitusi, osaletakse konverentsidel, korraldatakse õppereise rahvusvaheliste meediakontsernide juurde. Teadmiste täiendamise eesmärgil on külastatud Skandinaavia, Suurbritannia ja Euroopa suurimaid meediakontserne. Samuti võimaldab Ekspress Grupp oma väljaannete töötajatele osavõttu rahvusvahelistest ajakirjanike koolitusprogrammidest.

2017. aastal suurenes mitmes kontserni ettevõttes mentorite ja *coach*ide rakendamine eesmärgiga toetada töötajate professionaalset arengut.

Express Post korraldab postikandjatele regulaarselt koolituspäevi, mille raames külastavad nad ettevõtte peakontorit ning saavad seeläbi selgema ülevaate ettevõtte tervikliku toimimise kohta.

Printalli koolitusvajadus lähtub paljuki seadmete käsitlemise oskusest. Ettevõttes loodud kvalifikatsiooni-hindamise süsteem soodustab nn õpilasena alustanud trükkalite liikumist meistriametis suunas.

Töötajate arenguvõimaluste kasvatamiseks alustati 2017. aastal Hans H. Luige nimelise koolitusstipendiumi väljaandmist Ekspress Grupi töötajatele. Oluline kriteerium on tööga seotud spetsiifiliste ja vajalike oskuste omandamine. Näiteks üks 2017. aasta stipendiaatidest oli Ekspress Meedia fotograaf, kes kasutas stipendiumit osalemaks sõjapiirkonnas fotode tegemise koolitusel. 2017. aastal anti välja 18 stipendiumit.

2017. aasta koolituste fookusteemad, mis lähtusid töötajate vajadustest, ühiskondlikest arengutest ja regulatsioonidest

- õigusteemad (nt andmekaitse, allikakaitse, tarbijakaitse, konkurentsioigus);
- keeleõpe;
- infotehnoloogia, andmete visualiseerimine, sotsiaalmeedia;
- küberturvalisus ja füüsiline turvalisus;
- ajakirjanduseetika.

Kokku said meedia eetika ja vastutuse teemalistest koolitustest osa umbes 90% kontserni meediasegmendi ettevõtete töötajatest.

Töötajate rahulolu ja motiveeriva keskkonna loomine

Ekspress Grupi ettevõtted pakuvad oma töötajatele arendavat ja inspireerivat töökeskkonda. Töötajate rahulolu sõltub ühelt poolt töötasust, teiselt poolt ka avatud ja kaasavast organisatsioonikultuurist ja arenguvõimalustest.

“Meie peamised väärtused on loovus, võimalus kuuluda ühte meeskonda, olla osaks Läti mõjukaimast ja suurimast *online*-meediast. Seetõttu oleme suutnud hoida oma töötajate voolavuse minimaalsel tasandil.”
Ingus Bērziņš, Läti Delfi peatoimetaja

Ekspress Grupis on töötajate rahulolu arendamise vastutus igal kontserni ettevõttel.

- Ekspress Meedias 2017. aastal korraldatud rahulolu uuringus osales 72% töötajatest, kelle pühendumuse indeks oli 82 ja rahulolu indeks 76 (mõlemad võimalikust 100 punktist). Rahuolu otseste juhtidega ja töö sisule antud hinnang said kõrged tulemused. Valukohana toodi välja töökeskkonnaga seonduv ja sellest tulenevalt plaanitakse 2018. aastasse kontori remonti.
- Õhtulehe töötajatest osales 2017. aasta küsitluses 54%. Töötajate rahulolu määr oli 3,9 punkti ja soovitusmäär 3,8 punkti (mõlemad võimalikust viiest punktist). Mõlemad tulemused olid tunduvalt kõrgemad ettevõttes alla aasta töötanute seas, mida võib seostada 2016. aasta lõpus ja 2017. aasta alguses toimunud juhtide vahetusega.
- Express Post teeb töötajate rahulolu uuringut iga aasta. 2017. aastal vastas sellele 73% töötajatest ja koondindeksiks saadi 63% (võimalikust 100 protsendist). Võrreldes 2016. aastaga on tulemus 18 protsendipunkti võrra kasvanud.

Tagasiside ja uuringute tulemustega arvestatakse ettevõtete edasiste eesmärkide seadmisel – need aitavad säilitada tugevusi ja tegeleda parendamist vajavate valukohtadega. Aja jooksul koguneva võrdlusbaasi abil saab ettevõtte hinnata töökeskkonna arengut ja toimunud muudatuste efektiivsust.

Muude motiveerivate tegurite seas, mida osad kontserni ettevõtted oma töötajatele pakuvad, on näiteks paindlik tööaeg, soodustused ja toetused tervise edendamiseks ning perekondlikeks sündmusteks, suvepäevad ja muud ühisüritused, kuhu on sageli oodatud ka töötajate pered.

Kontsern jälgib palkade taset ja võrdset kohtlemist Fontese palgaturu uuringu abil. Töötasu, tulemustasu ja soodustuste süsteem on iga tütarettevõtte enda kujundada, et pakkuda kõigile töötajatele valdkonnast ja kvalifikatsioonist lähtuvalt konkurentsivõimelist motivatsioonipaketti.

2017. aastal käivitati Ekspress Grupi aktsiaoptsiooni programm, mis on suunatud kontserni võtmetöötajatele. Programmi eesmärk on tunnustada ja väärtustada ettevõtte võtmepositsioonidel töötavaid inimesi osalusega ettevõttes koos võimalusega aktsiad kolme aasta möödudes realiseerida.

Töötervishoid ja -ohutus

Ohutu ja tervist toetava töökeskkonna loomisel lähtuvad kontserni ettevõtted vastavatest riiklikest regulatsioonidest. Riskianalüüside tegemine, töökeskkonna eest vastutavate spetsialistide ja töötajate huve esindavate volinike määramine, töötajate juhendamine ja vajalike töökaitsevahenditega varustamine, tervisekontrollis käimine on korraldatud vastavalt nõuetele. Kontsernis pööratakse tähelepanu kontoritehnika ergonoomikale ning panustatakse tänapäevastesse töövahenditesse ja tütarettevõtetes, kus seda vaja, tööriistadele.

Kontorites on eesmärk tagada mugav ja ergonoomiline töökeskkond – kontoritehnika, mööbel ja tööruumid. Vaba ligipääs meediatoimetustesse on töötajate turvalisuse tagamiseks takistatud. Ekspress Meedias korraldati 2017. aastal kõigile töötajatele koolitus terrorismi ja äkkrünnakute puhuks.

Suuremat tähelepanu pööratakse tööohutusele Printallis, kus peamised riskitegurid on müra, trükimasinate liikuvad osad ja tootmishoones sõitvad tõstukid. Iga tööjuht, kes vahetust alustab, peab kontrollima ja kinnitama masina ohutust. Express Posti jaoks on oluline lehekandjate varustamine ilmastikukindlate tööriietega.

2017. aastal registreeriti Ekspress Grupis kokku 11 tööõnnetust, millest enamik (8) olid seotud Express Posti kandjate komistamise või libedaga kukkumisega. Surmaga lõppenud tööõnnetusi 2017. aastal Ekspress Grupis ei olnud. Kahel juhul tuli ette ajakirjanike regulaarset ahistamist hilistel õhtutundidel telefoni teel, mille suhtes võeti ette olukorra lahendanud abinõud.

Mitmekesisus ja inimõigused

Ekspress Grupp pöörab tähelepanu oma töötajate võrdsele ja ausale kohtlemisele. Peamiselt on inimõiguste ja mitmekesisuse teema käsitletud värbamise kontekstis, kus jälgitakse rangelt võrdse kohtlemise printsiipe. Kontsernis ei ole lubatud diskrimineerimine soo, rassi, emakeele, poliitiliste veendumuste ja vanuse alusel. Kontserni ettevõtetes töötavad erineva emakeele ja kultuurilise taustaga töötajad. 2017. aastal ei registreeritud kontserni ettevõtetes ühtegi soo, rassi ega muudel põhjustel toimunud diskrimineerimise juhtumit.

„Tahan jõuda selleni, et meil on arvamuste mitmekesisus!“ Risto Eelmaa, Express Posti tegevjuht, selgitas mitmekesisuse olulisust, kui arvamuste paljusus toodi teemaks uue organisatsioonikultuuri ja juhtimispõhimõtete kujundamisel.

Järelduskasv

Värbamisprotsess kontserni ettevõtetes on avatud ja läbipaistev. Oma töötajate arengu motiveerimiseks teavitatakse töötajaid vabadest ametikohtadest enne avaliku konkursi väljakuulutamist. Nii ettevõttesiseses kui ka avaliku värbamisprotsessi puhul on valiku tegemise aluseks kandidaadi erialane pädevus, väärtused, isikuomadused, sobivus ettevõtte kultuuriga ja motivatsioon.

Ekspress Meedia ning Läti ja Leedu Delfi teevad aktiivset koostööd ülikoolidega. Ollakse kohal tudengite messidel ja osaletakse ülikoolide üritustel, et tutvustada Ekspress Gruppi kui tööandjat (vt täpsemalt peatükki ühiskondlik osalus).

2017. aastal pakkus Ekspress Grupp 73 praktikandile võimalust saada töökogemust nii ajakirjanduse, turunduse kui ka keeleteoimetus vallas. Enim praktikante oli tööl Ekspress Meedias (29) ja Leedu Delfis (25).

ÜHISKONNA JA SEKTORI ARENDAMINE

Baltimaade juhtiva meediakontsernina teadvustab Ekspress Grupp, et mõjutab oma tegevuste ja otsustega majanduse ja ühiskonna arengut, inimeste elukvaliteeti ja nende arvamuse kujunemist. Seetõttu keskenduvad Ekspress Grupi ettevõtted ühiskonda panustamisele kolmel tasandil.

1. Luues auditooriumile professionaalset ja usaldusväärset ajakirjanduslikku sisu.
2. Panustades meediasektori arengusse avalike sõnavõttude, erialaliitude ja haridusasutuste kaudu.
3. Toetades ühiskonna pikaajalist arengut oluliste kogukonnaprojektide ja toetustegevuste abil.

Professionaalne ja usaldusväärne ajakirjandus

Meedia rollist on kirjutatud täpsemalt peatükis „Meediakontserni vastutus ühiskonnas“.

Panus meediasektori arengusse – järelkasv ja erialaliidud

Ekspress Grupp on võtnud meedia- ja trükiteenuste valdkonna eestkõnelejana olulise rolli – panustada sektorite arengusse ja jätkusuutlikkuse kasvu.

Koostööd tehakse haridusasutustega, et suurendada noorte teadlikkust ajakirjandusega seotud karjäärivalikutest ja võimalustest. Koostöö õppeasutustega on aktiivne nii Eestis, Lätis kui ka Leedus. Ettevõtete töötajad, toimetajad ja peatoimetajad annavad ülikoolides meedia- ja kommunikatsiooniteemalisi loenguid, toimetustes võõrustatakse ekskursioone, osaletakse tudengiüritustel ja messidel ning värvatakse praktikante. 2017. aastal pakuti praktikakohta 73 noorele.

- Kontserni Eesti ettevõtted on tõhustamas koostööd Tartu Ülikooli ja Tallinna Ülikooliga.
- Läti Delfi peamised koostööpartnerid olid Läti Ülikool, Stockholmi Kõrgem Majanduskool, Riia Stradini Ülikool ja Vidzeme Ülikool.
- Leedu Delfi teeb aktiivset koostööd Vilniuse Ülikooliga.

Läti Delfi peatoimetaja Ingus Bērziņš juhtis 2017. aastal Läti Ülikooli vilistlaste ja õppejõudude mõttekojas diskussiooni ajakirjanduse ja selle õpetamise kvaliteedi ning meediasektori arenguvõimaluste teemadel.

Ekspress Meedia osaleb aktiivselt projektis „Tagasi kooli“, mille raames käiakse Eesti koolides õpilastele ajakirjanduse erialast rääkimas ning noori harimas ja inspireerimas.

Printall teeb regulaarselt õppeprogramme trükitehnoloogia õpilastele.

Kestva mõju saavutamiseks osalevad kontserni ettevõtted ja töötajad aktiivselt nii kohalikes kui ka rahvusvahelistes katusorganisatsioonides. Ekspress Grupi tütar- ja ühisettevõtted või nende töötajad on esindatud järgmiste organisatsioonide töös:

- Eesti Ajalehtede Liit (ja selle organisatsiooni kaudu ka News Media Europe'i liige) (Eesti Päevaleht, Õhtuleht, Eesti Ekspress, Maaleht, Linnaleht)
- INMA (The International News Media Association)
- Eesti Pressifotograafide Liit
- Eesti Ajakirjade Liit (Ajakirjade Kirjastus, Ekspress Meedia)
- PARE (Eesti Personalijuhtimise Ühing) (Ekspress Meedia, Express Post)
- UN Global Compact (Delfi Leedu)
- Internet Media Association (Delfi Leedu)
- Läti Ajakirjanike Liit (Latvijas Žurnālistu asociācija) (Delfi Läti)
- EPMA (Eesti Projektijuhtimise Liit) (Ekspress Digital)
- Finance Estonia (Ekspress Digital)
- Eesti Trüki- ja Pakenditööstuse Liit (Printall)
- NOPA (The Nordic Offset Printing Association (Printall))
- Eesti Kaubandus- ja Tööstuskodu (Printall)
- EstBAN (Eesti Äriinglite Assotsiatsioon) (emaettevõtte)

Oluliste ühiskondlike teemade tõstatamine kogukonnaprojektides

Ekspress Grupp on aktiivselt tõstatanud ning vabatahtlike töötundidega toetanud mitme sotsiaalse ja ühiskonna arengu perspektiivist olulise teema kajastamist eri tüüpi projektide raames. 2017. aasta fookuses olid näiteks ühiskonna jätkusuutlikkus, alkoholism, ühiskondliku kihistumise ja diskrimineerimise (nii soo- kui ka rahvuse põhine) vähendamine, koduvägivald ja vaesus. Jätkusid ka mitmed varasematel aastatel alguse saanud koostööprojektid.

2017. aasta olulisemad ja enim mõju loovad ühiskondlikud projektid Ekspress Grupi ettevõtetes.

- Leedu Delfi käivitas 2017. aastal koos nelja olulise meediakanaliga riigi suurima ja tähelepanuväärseima avaliku sotsiaalprojekti „**Idea for Lithuania**“. Projekti eesmärk on valida rahvalt tulnud ettepanekute seast kolm murrangulist ideed, mis on Leedu ühiskonna arenguperspektiivis kriitilise tähtsusega, ning aidata kaasa nende elluviimisele. Üle 600 laekunud idee seast sõelale jäänud kolme parimat tutvustatakse 1. veebruaril 2018 toimuval konverentsil. Avalik debatt ideede ümber algas aga juba 2017. aastal. Projekti vedavad meediakanalid on avaldanud 150 artiklit ja 40 videolugu. Algatust toetavad Leedu Vabariigi president, peaminister ja parlamendi esindajad, mistõttu võib seda nimetada oluliseks meedia ja poliitikute koostöö projekti.
- Läti Delfi avaldas „Läti 2020“ projekti raames 15 analüütilist ja interaktiivsete elementidega artiklit eesmärgiga pakkuda poliitikutele ning teistele otsustajatele avalikus ja erasektoris ideid, milliseid struktuurseid reforme ja arengustrateegiaid oleks vaja Lätis ellu viia, et sealse ühiskonna heaolu ja jõukust kasvatada. Maksude, ettevõtluse, regionaalpoliitika ja teiste riiklikult oluliste valdkondade teemasid analüüsiti võrreldavate riikide kogemuse valguses koostöös Certuse majandusteadlaste ühinguga. Spetsiaalne portaal latvija2020.lv on kogunud üle 130 000 lugeja. Projekti rahastas riiklik Kultuurikapitali rahastu.
- Ekspress Meedia käivitas Eesti Vabariik 100 väärtustamiseks algatuse „**Eesti 100 peret**“. Projekti eesmärk on tõsta esile pered, kellest Eesti riik koosneb, koos oma lugude, raskuste ja rõõmudega. Lood ilmuvad väljaannetes Päevaleht, LP, Maaleht, Eesti Ekspress ja Delfi kuni 2018. aasta 24. veebruarini.
- Ekspress Meedia jätkas kolmandat aastat projektiga „**Eesti mõjukad**“, millega toodi välja eri kategooriates lood inimestest, kelle teod, sõnad või ka vaikimine, eeskujud, aura või pikaajaline olemus avaldasid 2017. aastal suurt ühiskondlikku mõju.
- Läti Delfi tõstis 2017. aastal toimunud kohalike omavalitsuste valimiste raames üles **madala valimisaktiivsuse** temaatika. Vahetult enne valimisi tuli Delfi välja üleskutsetega ja julgustas omavalitsuste elanikke aktiivselt hääletama, pakkudes võrreldes eelmiste valimistega suurima tõusu teinud omavalitsuse elanikele välja omapoolse auhinna.
- Ekspress Meedia osales traditsiooniliselt **arvamusfestivalil**, mis annab toimetajatele ja juhtidele võimaluse olla vahetus kontaktis publikuga ja arutleda ühiskonnakriitilistel teemadel. Paides toimunud festivalil tõstatas Ekspress Meedia sel korral arutelud russofoobiast, koolitoidu tervislikkusest ja alkoholiaktsiisist.
- Leedu Delfi võimaldas rahvusliku kampaania „**Turvalise Leedu nimel**“ raames 100 Leedu vanemliku hoolitsuseta lapsel asenduskodudest külastada jõuluvana Lapimaal. „Missioon Lapimaa“ käigus tõstatati vanemliku hoolitsuseta laste ja asenduskodude olukord teravama avalikkuse tähelepanu alla.

- Leedu Delfi jätkas teistegi projektidega, nagu näiteks keskkonnateadlikkuse suurendamise portaal „Grynas“ ning lugude sari „Heroes among us“, kus portreteeriti lugejate valitud tavainimesi, kes oma igapäevatööd jäägitu pühendumisega teevad.
- Alates 2017. aastast seisab Leedu Delfi noorte kriisiliini toimimise taga, aidates muu hulgas leida abiliinile vabatahtlikke ja kasvatada avalikkuse teadlikkust liini olemasolust.
- Ajakirjade Kirjastuse väljaanded on aidanud koostööprojektide raames tõmmata tähelepanu erinevatele teemadele. Eesti Vähiliidu 25. sünnipäeva raames kajastati teemat eelkõige naistele suunatud ajakirjades. Anne&Stiil annab välja aasta naise tiitlit inspireeriva eeskuju ja positiivse ühiskondliku panuse eest.
- Maaleht annab koostöös Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojaga välja aasta põllumehe tiitlit. 2001. aastal alguse saanud traditsioon on kujunenud valdkonna mainekaimaks sündmuseks, millest võtab osa ka Eesti president.
- Ajakiri Maakodu märkab Eestimaa kaunimaid kodusid ning autasustab silmapaistvamaid tiitliga Eesti kauneim maakodu.

Olgugi, et Ekspress Grupi peamine fookus on ühiskondliku muutuste saavutamine oma põhitegevuse kaudu, jätkavad kontserni ettevõtted ka spordi-, noorte- ja terviseprojektide sponsimist.

Ekspress Meedia toetas 2017. aastal Eesti viimase kümnendi edukamat korvpallimeeskonda BC Kalev/Cramo ja rallisõitjat Ott Tänakut, kes võitis 2017. aastal oma esimese maailmameistrivõistluste etapi. Lätis toetatakse rahaliselt doktor Klouni projekti, kes külastab haiglas viibivaid lapsi, et tuua nende päevadesse rõõmu ja leevendada muresid.

Lisaks toetavad kontserni ettevõtted erinevaid vabaühendusi ja organisatsioone soodustingimustel või tasuta reklaampindade andmisega ning ajakirjade-ajalehtede tasuta jagamisega.

KESKKONNAMÕJU JUHTIMINE

Ekspress Grupi keskkonnamõju väljendub peamiselt eri väljaannete trükkimises – seega sõltub see trükimeedia segmendi ja trükikoja Printall tegevusest. Olulisem mõju ongi seetõttu tootmisressursside kasutusel (pabermaterjal, energia ja vesi), õhusaastel ja jäätmetekkel.

Ekspress Grupi meediaettevõtted püüavad koos kontserni jaemüüki korraldava partneri Lehepunkt OÜ-ga müüginumbreid prognoosides optimeerida väljaannete tiraaže, et vältida jaemüüki minevate numbrite ületrükki. Jaemüügist tagastatakse olenevalt väljaandest keskmiselt 30–50% tiraažist (alla 20% tagastust tähendab puudujääki mõnes müügikohas).

Müümata jäänud ajalehed ja ajakirjad kogub Lehepunkt kokku ja suunatakse koostöös AS-iga Eesti Keskkonnateenused taaskasutusse. Ajalehepaberist valmistatakse üldjuhul uut ajalehepaberit, paksemast paberist ja papist toodetakse aga isegi ehituses kasutatavat soojustusmaterjali tselluvilla. Vanapaberi ümbertöötamiseks kulub umbes kolmandik energiast, mida oleks vaja paberi esmasel tootmisel.

Keskkonnajuhtimine Printallis

Pea kõik Ekspress Grupi väljaanded (ajalehed, ajakirjad, raamatud) trükitakse Printallis, kelle pakutavad keskkonnasäästlikud trükilahendused on kontserni ettevõtetele meeltemööda ja toetavad nende kuvandit.

Suur osa Printalli toodangust läheb kontsernivälistele klientidele, umbes 60% ekspordiks. Põhjamaade ja teiste välisriikide kliendid ootavad ja hindavad kõrgelt keskkonnasõbralikke trükilahendusi, mistõttu on loodust säästev ja keskkonnateadlik tootmine Printalli jaoks müügitöös ja hangetel konkurentsipüsivuse eeldus.

Selleks on ettevõttes hinnatud keskkonnamõju aspektid, loodud keskkonnapoliitika ning juurutatud ISO 14001 keskkonnajuhtimissüsteemi standard. Printalli süsteemset lähenemist tõendavad FSC ja PEFC Chain of Custody sertifikaadid jätkusuutlikult majandatud metsast toodetud paberi kasutamise eest. Tootmisprotsessi vastavust keskkonnasäästlikele põhimõtetele kinnitavad Printallile omistatud Nordic EcoLabel ökomärgis ja Green Choice sertifikaat.

Printallis on kirjeldatud tööprotsessid, keskkonnavalused protseduurid ja ametikohtade vastutus. See loob võimaluse tootmisprotsessis säästlikumate lahenduste rakendamiseks. Ettevõtte on investeerinud aastate jooksul kõrgetasemelisse trükitehnoloogiasse, kuid üha kasvavate keskkonnanõuetega kaasas käimiseks arendab ja täiendab masinaid ja tehnoloogiat jätkuvalt edasi.

Printallil on kehtiv keskkonnakompleksluba, mis on seadusega nõutud vahend suure keskkonnamõjuga ettevõtte tegevuse võimaliku saaste vältimiseks.

Tarnijate ja materjali valik. Kõigi tarnijate valiku eeldus on nende vastavus Nordic Ecolabel märgise tingimustele. See tingib keskkonnakahjulike materjalide mittekasutamise. Sisseostetav materjal peab olema kvaliteetne ja võimaldama paberi säästlikku tootmist. Lõplik valik tehakse eelnevatele kriteeriumitele vastavate võimaluste hulgast soodsama hinna alusel.

Printall kasutab aastas umbes 90 tarnijat, kelle seas on nii tootjad kui ka edasimüüjad. Kohalike tarnijate osatähtsus on umbes 7%. Printall kasutab valdavalt kõige keskkonnasõbralikumaid toorainet – 95% kasutatud paberist on sertifitseeritud või mingil viisil keskkonnasõbralikult toodetud. Eranditult kõik Printallis toodetud ajakirjad trükitakse FSC ja PEFC sertifitseeritud paberile.

Viimaste aastate jooksul on Ajakirjade Kirjastus loobunud enamiku väljaannete trükkimisel lakitud esikaanest. Ajakirju Pere ja Kodu ning Tervis Pluss hakati 2017. aastal trükkima senisest keskkonnasõbralikumale paberile.

Energia ja vesi. Trükimasinatele tarbivad rohkest energiat. Printall ostab 100% ulatuses taastuvatest energiaallikatest pärit elektrienergiat. Viimaste aastate jooksul on energia kokkuhoiuks vahetatud välja trükiplaadid, uuendatud valgusteid, muudetud kütte- ja ventilatsioonisüsteemide juhtimist ning masinate tööst tekkivat soojust kasutatakse kütisel. 2017. aastal käivitati veepuhastussüsteem, mille abil saab pöördosmoosi filtrite pesuvett taaskasutada tootmise jahutusseadmetes, vähendades seeläbi üldist veetarbimist.

Printall on suutnud seeläbi oma gaasitarbimist viimastel aastatel vähendada, jõudes 2017. aastal 590 000 kuupmeetri. 2017. aasta elektrienergia tarbimine oli Printallis 6 miljonit kWh.

Tabel: Printalli gaasitarbimine (tuhandetes kuupmeetrites)

Jäätmed. Kui umbes kümnendik pabermaterjalist läheb vältimatult lõikevarudeks, siis muus osas otsib Printall pidevalt võimalusi, et paberikasutust optimeerida ja ebavajalikku ülejääki vähendada. Ettevõtte ruumide seintel on töötajatele juhendid jäätmete sorteerimiseks. Trükkalite ja trükiabitööliste palgasüsteem soodustab neid oma tööloikudes paberit säästlikumalt kasutama.

2017. aastal tekkis Printalli tootmises 3766 tonni tavajäätmeid (peamiselt paber) ja 44 tonni ohtlikke jäätmeid. Kõiki trükikojaseadmeid hõlmav jäätmekogumissüsteem aitab pea iga äralõigatud pabeririba ja -serva taaskasutatava paberi hulka suunata. Üle 97% kõikidest Printalli trükikoja jääkidest lähebki taaskasutusse. Keskmiselt teeb see igas kuus 300 tonni paberijääke, mis taas paberiks töödeldakse. Taaskasutusse suunatakse ka pakendid ja trükiplaadid.

Tabel: Printallis tekkinud tavajäätmed (tuhandetes tonnides)

Õhusaaste. Trükitööstuse peamisi keskkonnamõjusid on õhusaaste. Trükimasinatele paigaldatud kuivatuse jääkide järelepõletid aitavad õhusaastet vähendada (ühtlasi köetakse sealt tekkiva soojust oma hooneid). Nordic Ecolabel märgise olemasolu tagab, et kasutatakse minimaalselt keskkonda reostavaid kemikaale.

Olulise panuse õhusaaste vähendamisse ja töökeskkonna parandamisse annab Printall ka sellega, et ei kasuta juba mitu aastat üheski trükiprotsessis isopropanooli.

AS EKSPRESS GRUPP AKTSIAD JA AKTSIONÄRID

Seisuga 31.12.2017 on seltsi aktsiakapital 17 878 105 eurot ja see koosneb 29 796 841 aktsiast nominaalväärtusega 0,60 eurot aktsia kohta. Aktsiakapitali suurus ja aktsiate arv on püsinud muutumatu alates 31. detsembrist 2011.

Kõik aktsiad on ühte liiki ja omandipiirangud puuduvad. Seltsil puuduvad spetsiifilist kontrollõigust andvad aktsiad ja seltsil puudub teave kokkulepete kohta aktsionäride hääleõiguste piirangute kohta. Seltsi põhikirjast ei tulene piiranguid seltsi aktsiate võõrandamisel. Aktsiaseltsi ja aktsionäride vahelistes lepingutes puuduvad samuti aktsiate võõrandamise piirangud. Aktsionäride omavahelistes lepingutes on need seltsile teada vaid selles ulatuses, mis on seotud väärtpaperite pantimisega ning mis on avalik teave.

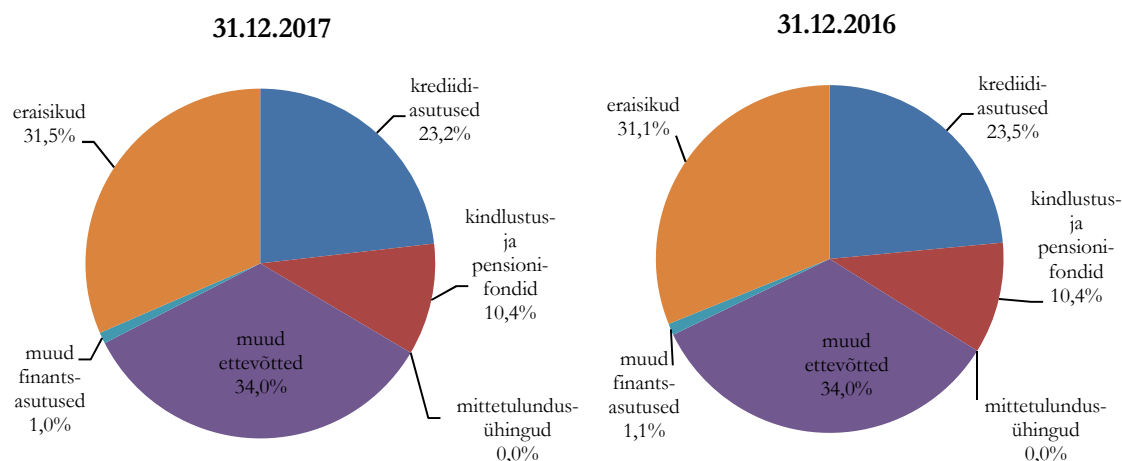
Aktsionäride struktuur seisuga 31.12.2017 Eesti Väärtpaperite Keskregistri andmetel

Nimi	Aktsiate arv	%
Hans Luik	17 281 872	58,00%
Hans Luik	7 963 307	26,73%
Hans Luik, OÜ HHL Rühm	9 311 665	31,25%
Hans Luik, OÜ Minigert	6 900	0,02%
ING Luxembourg S.A.	4 002 052	13,43%
LHV Pank ja LHV Varahalduse poolt hallatavad fondid	2 551 908	8,56%
SEB S.A. CLIENT ASSETS UCITS	1 273 394	4,27%
Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nende lähikondlased	1 900	0,01%
Pirje Raidma, OÜ Aniston Trade	1 900	0,01%
Ülejäänud väikeaktsionärid	4 668 188	15,67%
Omaaktsiad	17 527	0,06%
Kokku	29 796 841	100,0%

East Capital Asset Management AB omab osalust läbi SEB S.A. CLIENT ASSETS UCITS esindajakonto. KJK Fund SICAV-SIF omab osalust läbi ING Luxembourg S.A. konto.

Aktsionäride jaotus kategooriate lõikes Eesti Väärtpaberite Keskregistri andmetel

Kategooria	31.12.2017		31.12.2016	
	Aktsionäride arv	Aktsiate arv	Aktsionäride arv	Aktsiate arv
Eraisikud	2 665	9 379 607	2 731	9 268 573
Muud ettevõtted	203	10 120 578	231	10 119 455
Muud finantsasutused	47	308 066	44	318 078
Krediitiasutused	14	6 903 744	14	7 005 889
Kindlustus- ja pensionifondid	7	3 084 427	10	3 084 427
Mittetulundusühingud	2	419	2	419
KOKKU	2 938	29 796 841	3 032	29 796 841

AS-i Ekspress Grupp aktsiainfo ja dividendipoliitika**Väärtpaberiinfo**

ISIN	EE3100016965
Väärtpaberi lühinimi	EEG1T
Nimekiri/segment	BALTIC MAIN LIST
Emitent	Ekspress Grupp (EEG)
Nominaal	0,60 EUR
Emiteeritud väärtpabereid	29 796 841
Noteeritud väärtpabereid	29 796 841
Noteerimise kuupäev	05.04.2007

Dividendide maksmine otsustatakse iga aasta ning see sõltub kontserni tulemustest, sündikaatlepingus sätestatud tingimuste täitmisest ja võimalikust investeerimisvajadusest. Ettevõtte plaanib jätkata regulaarselt dividendide maksmist vähemalt eelmise aastaga samas mahus.

Üldkoosoleku kuupäev	24.05.2013	20.06.2014	27.05.2015	13.06.2016	13.06.2017
Periood, mille eest dividende makstakse	2012	2013	2014	2015	2016
Dividendimakse aktsia kohta EUR	1 sent	1 sent	4 senti	5 senti	6 senti
Kokku väljamakstud dividendisumma tuhandetes EUR	298	298	1 187	1 456	1 787
Dividendisaajate nimekirja fikseerimise kuupäev	07.06.2013	09.07.2014	10.06.2015	29.06.2016	29.06.2017
Dividendimakse kuupäev	01.10.2013	02.10.2014	02.10.2015	06.07.2016	06.07.2017

Väärtpaberi kauplemissajalugu 2013–2017

Hind (EUR)	12 kuud 2017	12 kuud 2016	12 kuud 2015	12 kuud 2014	12 kuud 2013
Avamishind	1,32	1,35	1,15	1,12	1,06
Sulgemishind	1,25	1,32	1,35	1,14	1,14
Kõrgeim	1,37	1,37	1,47	1,14	1,22
Madalaim	1,21	1,18	1,07	0,79	1,03
Keskmine	1,30	1,27	1,28	1,03	1,13
Kaubeldud aktsiaid, tükides	538 175	696 292	657 508	1 389 244	1 395 363
Käive, miljonites eurodes	0,70	0,88	0,84	1,43	1,57
Turuväärtus bilansipäeval, miljonites eurodes	37,25	39,33	40,23	33,97	33,97
P/E suhtarv (<i>price earnings ratio</i>)	11,84	8,93	14,94	6,56	31,45

Ekspress Grupi aktsia (EEG1T) hind eurodes ning kauplemiss statistika OMX Tallinna Börsil alates 1. jaanuar 2013 kuni 31. detsember 2017.

Aktsiahinna võrdlus (%) OMX Tallinna Börsi indeksiga perioodil 1. jaanuar 2013 – 31. detsember 2017.

AS EKSPRESS GRUPP NÕUKOGU JA JUHATUS

NÕUKOGU

Ettevõtte tegevust planeerib, juhtimist korraldab ja juhatuse tegevuse üle teostab järelevalvet nõukogu.

Vastavalt põhikirjale koosneb nõukogu kolmest kuni seitsmest liikmest. Liikmete arvu otsustab üldkoosolek. Nõukogu liikmed valib üldkoosolek viieks aastaks. Ekspress Grupi nõukogusse kuulub seitse liiget.

Informatsioon nõukogu liikmete kohta

Gunnar Kobin (tagasi kutsutud 22.02.2018)

- Nõukogu esimees ja auditikomitee liige alates jaanuar 2017 kuni 22. veebruar 2018
- AS-i Ekspress Grupp juhatuse esimees alates 2009 kuni 31. detsember 2016
- Juhatus liige ettevõtetes Griffen Management OÜ, Griffen Invest OÜ, Jolanthe OÜ, Griffen Holding OÜ ja Feedback wizards

Hans H. Luik

- Nõukogu liige alates 2004
- OÜ HHL Rühm juhatuse liige
- OÜ Minigert juhatuse liige
- Lõpetanud Tartu Ülikooli ajakirjanduse eriala 1984. aastal

Harri Helmer Roschier – independent Supervisory Board member

- Nõukogu liige alates 2007
- Avaus Marketing Innovations OY (direktorite) nõukogu esimees
- Rostek OY (direktorite) nõukogu esimees
- Futurice OY (direktorite) nõukogu liige
- HRC Invest OY juhatuse esimees
- Lõpetanud majandusteaduse magistrantuuri

Indrek Kasela – independent supervisory board member

- Nõukogu liige alates 2014
- Fondivalitseja Amber Trust partner
- Juhatus liige AS-s PRFoods
- Nõukogu liige äriühingutes AS Toode, ELKE Grupi AS, EPhaG AS ja Salva Kindlustuse AS
- Lõpetanud 1996 New York'i Ülikooli õigusteaduse magistrina. Bakalaureusekraadi omandanud Tartu Ülikoolis 1994, omab tunnistust EL õiguses Uppsala Ülikoolist.

Marek Kiisa – independent supervisory board member

- Nõukogu liige alates 2016
- Telekommunikatsiooni infrastruktuuri ettevõtte Astrec Baltic OÜ juhatuse liige
- Miss Mary of Sweden OÜ juhatuse liige
- Dynaplay Estonia OÜ juhatuse liige
- Finantsteenuse lahendusi pakkuva ettevõtte Fiteks AS juhatuse liige
- Põhjala äriinglite võrgustiku NordicBAN kaasasutaja ja juhatuse liige
- Omandanud 1995. aastal magistrikraadi insenerina Rootsi ülikoolis KTH Royal Institute of Technology ning lisaks lõpetanud Estonian Business School'is 2004. aastal ärijuhtimise eriala

Peeter Saks – independent supervisory board member

- Nõukogu liige alates 2016
- Balti riikide era- ja riskikapitaliettevõtte AS BaltCap juhtivpartner
- BC EKT HoldCo OÜ ja Surroundings OÜ juhatuse liige
- Nõukogu liige ettevõtetes AS Epler & Lorez, AS Adam Bd, Intrac Eesti AS, Magnetic MRO AS, BPT Real Estate AS, Fitek AS, Eesti Keskkonnateenused AS, Radix Hoolduse OÜ, OÜ Kudjape Ümberlaadimisjaam ja Radix Rent OÜ
- Lõpetanud 1993. aastal Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna.

Aleksandras Česnavičius

- Nõukogu liige alates 2016
- Central European Media Enterprises Ltd. Rumeenia regiooni direktor
- Delfi Leedu juhatuse esimees aastatel 2011–2013
- Omandanud 2010. aastal meedia alal doktorikraadi Leedu ülikoolis Vilniaus Universitetas

Andre Veskimeister

- Nõukogu liige alates 22. veebruar 2018
- AS-i Ekspress Grupp arendusdirektor aastatel 2009-2017
- AS-i Ekspress Meedia juhatuse esimees juuni 2017-veebruar 2018
- Lõpetanud Estonian Business Schooli ärijuhtimise eriala 2004. aastal

JUHATUS

Ettevõtte juhatuse volitused on sätestatud äriseadustikus ning need on piiratud ettevõtte põhikirjas määratud ulatuses. Ekspress Grupi juhatusel puudub õigus emiteerida aktsiaseltsi aktsiaid. Juhatus liikmete valimine on ettevõtte nõukogu pädevuses. Juhatus liikmed valitakse kuni viieks aastaks. Juhatus liikmete valimiseks ja tagasikutsumiseks on vajalik nõukogu lihthälteenamus. Juhatus liige võib juhatuselt tagasi astuda, teatades sellest nõukogule üks kuu ette. Ekspress Grupi ja juhatuse liikmete vahel puuduvad kokkulepped, mis käsitleksid hüvitisi seoses väärtpaberituruse seaduse 19. peatükis sätestatud aktsiaseltsi ülevõtmisega. Vastavalt põhikirjale koosneb juhatus ühest kuni viiest liikmest. Ekspress Grupi juhatus on aastalõpu ja aruande koostamise seisuga kolmeliikmeline. Juhatus esimees on Mari-Liis Rüütsalu. Juhatus liikmed on Pirje Raidma ja Kaspar Hanni, kes nimetati ametisse 18. detsembril 2017. Andre Veskimeister oli juhatuse liige kuni 16. detsembrini 2017.

Informatsioon juhatuse liikmete kohta:

Mari-Liis Rüütsalu

- Juhatus esimees ja Grupi tegevjuht alates 2017
- AS-i Ekspress Meedia tegevjuht 2015–2016
- AS-i Delfi tegevjuht 2012–2015
- AS-i Estravel turundus- ja arendusdirektor 1998–2012
- Lõpetanud Eesti Majandusjuhtide Instituudi 1998. aastal ettevõtte majanduse erialal ja Tartu Ülikooli Pärnu kolledži 1995. aastal ettevõtluse ja ärijuhtimise erialal

Kaspar Hanni

- Juhatus liige alates 2017
- Grupi arendusdirektor
- Eesti Äriinglite Assotsiatsiooni juhatuse liige alates 2017
- Microsofti tarkvaravastavuse juht Balti riikides 2015–2016
- Microsofti suurl klientide osakonna juht Balti riikides 2011–2015
- Lõpetanud Estonian Business Schooli ärijuhtimise magistrikraadiga 2002. aastal. Õppinud infotehnoloogiat Tallinna Tehnikaülikoolis

Pirje Raidma

- Juhatus liige alates 2010
- Grupi finantsdirektor
- 2006–2010 Investeerimispanga GILD Bankers finants- ja administratiivjuht
- 2005–2006 LHV Group finants- ja administratiivjuht
- 1997–2005 Audiitorfirma PwC audiitor (töötanud Eestis ja Suurbritannias)
- Lõpetanud Tartu Ülikooli välismajanduse eriala 1996. aastal
- Vandeaudiitor ja rahvusvahelise organisatsiooni the Association of Chartered Certified Accountants (ACCA) liige, FCCA

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE VAHEARUANNE**Konsolideeritud bilanss (auditeerimata)**

(tuhandetes EUR)	31.12.2017	31.12.2016
VARAD		
Käibevara		
Raha ja raha ekvivalendid	1 037	2 805
Tähtajalised hoiused	36	51
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	9 917	7 468
Ettevõtte tulumaksu nõuded	4	0
Varud	2 832	2 770
Käibevara kokku	13 827	13 094
Põhivara		
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	1 750	982
Edasilükkunud tulumaksu vara	47	34
Investeeringud ühisettevõtetesse	2 372	2 435
Investeeringud sidusettevõtetesse	354	591
Materiaalne põhivara (Lisa 5)	12 189	12 722
Immateriaalne põhivara (Lisa 5)	45 419	44 310
Põhivara kokku	62 130	61 074
VARAD KOKKU	75 957	74 168
KOHUSTUSED		
Lühiajalised kohustused		
Laenukohustused (Lisa 7)	166	2 313
Võlad ja ettemaksed	8 095	7 170
Ettevõtte tulumaksu kohustused	111	108
Lühiajalised kohustused kokku	8 372	9 591
Pikaajalised kohustused		
Pikaajalised laenukohustused (Lisa 7)	15 091	13 471
Edasilükkunud tulumaksukohustus	0	33
Pikaajalised kohustused kokku	15 091	13 504
KOHUSTUSED KOKKU	23 463	23 095
OMAKAPITAL		
Vähemusosalus	68	0
Emaettevõtte omanikele kuuluv kapital ja reservid:		
Aktsiakapital (Lisa 11)	17 878	17 878
Ülekurss	14 277	14 277
Omaaktsiad (Lisa 11)	(22)	(863)
Reservid (Lisa 11)	1 531	2 058
Jaotamata kasum	18 762	17 723
Emaettevõtte omanikele kuuluv kapital ja reservid kokku	52 426	51 073
OMAKAPITAL KOKKU	52 494	51 073
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	75 957	74 168

Aruande lisad lehekülgedel 44–59 on konsolideeritud vahearuande lahutamatu osa.

Konsolideeritud koondkasumiaruanne (auditeerimata)

(tuhandetes EUR)	IV kv 2017	IV kv 2016	12 kuud 2017	12 kuud 2016
Müügitulu	15 016	14 743	54 070	53 324
Müüdud toodangu kulu	(11 900)	(11 163)	(42 869)	(42 122)
Brutokasum	3 115	3 580	11 201	11 202
Muud äritulud	471	579	1 189	1 085
Turunduskulud	(821)	(770)	(2 898)	(2 488)
Üldhalduskulud	(1 884)	(1 446)	(5 921)	(5 357)
Muud ärikulud	(42)	(54)	(97)	(114)
Kasum äritegevusega seotud varade müügist	194	0	194	0
Ärikasum	1 034	1 889	3 669	4 328
Intressimulud	36	7	173	32
Intressimulud	(97)	(114)	(400)	(471)
Kasum/(kahjum) valuutakursi muutusest	(4)	(6)	(11)	(10)
Muud finantstulud/(kulud)	174	(10)	129	(56)
Kokku finantstulud/(kulud)	108	(123)	(109)	(505)
Kasum/(kahjum) ühisettevõtete aktsiatelt ja osadelt	(233)	210	(2)	772
Kasum/(kahjum) sidusettevõtete aktsiatelt ja osadelt	(17)	72	(68)	113
Kasum enne tulumaksustamist	892	2 047	3 490	4 708
Tulumaks	(190)	(180)	(344)	(302)
Aruandeperioodi kasum	703	1 868	3 146	4 406
Aruandeperioodi kasum, mis on omistatav				
Emaettevõtte aktsionäridele	696	1 868	3 140	4 406
Vähemusosalusele	6	0	6	0
Muu koondkasum	0	0	0	0
Muu koondkasum kokku	703	1 868	3 146	4 406
Aruandeperioodi koondkasum, mis on omistatav				
Emaettevõtte aktsionäridele	696	1 868	3 140	4 406
Vähemusosalusele	6	0	6	0
Tava- ja lahustunud kasum aktsia kohta (Lisa 9)	0,02	0,06	0,11	0,15

Aruande lisad lehekülgedel 44–59 on konsolideeritud vahearuanne lahutamatu osa.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne (auditeerimata)

(tuhandetes EUR)	Emaettevõtte omanikele omistatv osa						Vähemus- osalus	Omakapital kokku
	Aksia- kapital	Ülekurs	Oma- aktsiad	Reservid	Jaotamata kasum	Kokku		
Saldo 31.12.2015	17 878	14 277	(176)	1 787	14 908	48 674	0	48 674
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	0	0	135	(135)	0	0	0
Omaaktsiate soetamine	0	0	(687)	0	0	(687)	0	(687)
Aksiaoptsioon	0	0	0	136	0	136	0	136
Väljamakstav dividend	0	0	0	0	(1 456)	(1 456)	0	(1 456)
<i>Tebingud omanikega kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>(687)</i>	<i>271</i>	<i>(1 591)</i>	<i>(2 007)</i>	<i>0</i>	<i>(2 007)</i>
Aruandeperioodi puhaskasum	0	0	0	0	4 406	4 406	0	4 406
<i>Aruandeperioodi koondkasum kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4 406</i>	<i>4 406</i>	<i>0</i>	<i>4 406</i>
Saldo 31.12.2016	17 878	14 277	(863)	2 058	17 723	51 073	0	51 073
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	0	0	220	(220)	0	0	0
Aksiaoptsioon	0	0	841	(747)	(94)	0	0	0
Väljamakstav dividend	0	0	0	0	(1 787)	(1 787)	0	(1 787)
Muud muutused	0	0	0	0	0	0	62	62
<i>Tebingud omanikega kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>841</i>	<i>(527)</i>	<i>(2 101)</i>	<i>(1 787)</i>	<i>62</i>	<i>(1 725)</i>
Aruandeperioodi puhaskasum	0	0	0	0	3 140	3 140	6	3 146
<i>Aruandeperioodi koondkasum kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>3 140</i>	<i>3 140</i>	<i>6</i>	<i>3 146</i>
Saldo 31.12.2017	17 878	14 277	(22)	1 531	18 762	52 426	68	52 494

Aruande lisad lehekülgedel 44–59 on konsolideeritud vahearuanne lahutamatu osa.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne (auditeerimata)

(tuhandetes EUR)	12 kuud 2017	12 kuud 2016
Rahavood äritegevusest		
Aruandeperioodi ärikasum	3 669	4 328
<u>Korrigeerimised:</u>		
Põhivara kulum ja väärtuse langus (Lisa 5)	2 787	2 953
Kasum äritegevusega seotud varade müügist	(194)	0
(Kasum)/-kahjum põhivara müügist ja mahakandmisest	(11)	37
Aktsiaoptiooni väärtuse muutus (Lisa 10)	0	136
Äritegevuse rahavood:		
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	(105)	(709)
Varude muutus	(62)	(53)
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	(497)	484
Rahavood põhitegevusest	5 587	7 175
Makstud ettevõtte tulumaks	(371)	(293)
Makstud intressid	(448)	(519)
Rahavood äritegevusest kokku	4 769	6 363
Rahavood investeerimistegevusest		
Tütarettevõtete soetamine (miinus raha ettevõttes)	(546)	0
Ühisettevõtete soetamine	0	(868)
Sidusettevõtte soetamine	(74)	(311)
Muude investeringute ost ja tagasilaekumised	(785)	5
Äritegevusega seotud varade müük	130	0
Saadud intressid	169	32
Põhivara soetamine (Lisa 5)	(2 023)	(1 335)
Põhivara müük	12	39
Antud laenud	(2 227)	(25)
Antud laenude tagasimaksed	1 054	175
Rahavood investeerimistegevusest kokku	(4 290)	(2 289)
Rahavood finantseerimistegevusest		
Makstud dividendid	(1 787)	(1 456)
Sidusettevõtetelt ja ühisettevõtetelt saadud dividendid	56	246
Tasutud kapitalirendi maksed	(71)	(72)
Arvelduskrediidi kasutuse muutus	92	0
Saadud laen (Lisa 7)	0	11
Saadud laenude tagasimaksed (Lisa 7)	(552)	(2 186)
Omaaktsiate soetamine (Lisa 11)	0	(687)
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	(2 261)	(4 144)
RAHA JA RAHA EKVIVALENTIDE MUUTUS	(1 782)	(71)
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 856	2 927
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 073	2 856

Aruande lisad lehekülgedel 44–59 on konsolideeritud vahearuanne lahutamatu osa.

KONSOLIDEERITUD VAHEARUANDE VALITUD LISAD**Lisa 1. Üldine informatsioon**

AS-i Ekspress Grupp ja tema tütarettevõtete peamised tegevusalad on veebimeedia, ajalehtede, ajakirjade ja raamatute kirjastamine ning trükiteenuste osutamine.

AS Ekspress Grupp (registreerimisnumber 10004677; aadress Parda 6, 10151 Tallinn) on Eesti Vabariigis registreeritud valdusettevõtte. Kontserni konsolideerimisgruppi kuuluvad allpool toodud tütar-, ühis- ja sidusettevõtted.

Käesoleva vahearuanne on juhatus heaks kiitnud ja allkirjastanud 23. veebruaril 2018.

Ekspress Grupi kontserni (edaspidi *kontsern*) konsolideeritud raamatupidamise vahearuanne kajastab allpool toodud ettevõtete majandustulemusi.

Ettevõtte nimi	Staatus	Osalus 31.12. 2017	Osalus 31.12. 2016	Põhitegevus	Asukoht
Tegevussegment: kesksed tegevused					
Ekspress Grupp AS	Emaettevõtte			Kontserniettevõtete haldamine ja tugiteenused	Eesti
Ekspress Digital OÜ	Tütarettevõtte	100%	100%	IT teenuste osutamine	Eesti
Ekspress Finance OÜ	Tütarettevõtte	100%	100%	Finantseerimise osutamine kontsernisiseselt	Eesti
Tegevussegment: meedia (online- ja trükimeedia)					
Ekspress Meedia AS (endine Delfi AS)	Tütarettevõtte	100%	100%	Online-meedia, päeva- ja nädalalehtede kirjastamine	Eesti
Delfi A/S	Tütarettevõtte	100%	100%	Online-meedia	Läti
ACM LV SIA	Tütarettevõtte	100%	-	Välireklaami müük (omandati juuli 2017)	Läti
Delfi UAB	Tütarettevõtte	100%	100%	Online-meedia (ajakirjade äritegevus müüdi detsembris 2017)	Leedu
Sport Media UAB	Tütarettevõtte	51%	51%	Hetkel ei tegutse	Leedu
Medipreza UAB	Sidusettevõtte	-	40%	Ajakirjade ja raamatute hulgemüük (müüdi detsembris 2017)	Leedu
Delfi Holding SIA	Tütarettevõtte	100%	100%	Holding ettevõtte (varasemalt emaettevõtte Delfi ettevõtetele erinevates riikides)	Läti
Hea Lugu OÜ	Tütarettevõtte	83%	100%	Raamatute kirjastamine (ühendati Ajakirjade Kirjastus raamatukirjastuse osakonnaga novembris 2017)	Eesti
Adnet Media UAB	Tütarettevõtte	100%	49%	Internetireklaami lahendused ja -võrgustik	Leedu
Adnet Media OÜ	Tütarettevõtte	100%	49%	Internetireklaami lahendused ja -võrgustik	Eesti
Adnet Media SIA	Tütarettevõtte	100%	49%	Internetireklaami lahendused ja -võrgustik	Läti
Zave Media OÜ	Tütarettevõtte	100%	100%	Tegevus viidud Delfi kohalike ettevõtete alla	Eesti
Ajakirjade Kirjastus AS	Ühisettevõtte	50%	50%	Ajakirjade kirjastamine	Eesti
SL Õhtuleht AS	Ühisettevõtte	50%	50%	Ajalehtede kirjastamine	Eesti
Express Post AS	Ühisettevõtte	50%	50%	Perioodika kojukanne	Eesti
Linna Ekraanid OÜ	Ühisettevõtte	50%	50%	Digitaalse välireklaamis müük	Eesti
Bababh Media OÜ	Sidusettevõtte	49%	49%	Video tootmise müük, meedia ja taristu lahendused	Eesti
Kinnisvarakeskkond OÜ	Sidusettevõtte	49%	-	Kinnisvaraportaali arendamine (asutatud augustis 2017)	Eesti
Tegevussegment: trükiteenused					
Printall AS	Tütarettevõtte	100%	100%	Trükiteenuste osutamine	Eesti
Tegevussegment: meelelahutus					
Delfi Entertainment SIA	Tütarettevõtte	100%	100%	Hetkel ei tegutse	Läti

Lisa 2. Koostamise alused

AS-i Ekspress Grupp 31.12.2017 lõppenud IV kvartali ja 12 kuu konsolideeritud vahearuanne on koostatud vastavuses rahvusvahelise finantsaruandluse standardiga IAS 34 „Vahearuanne”. Lühendatud konsolideeritud vahearuanne on mõeldud lugemiseks koos 31.12.2016 lõppenud majandusaasta aruandega.

Juhatuse hinnangul kajastab AS-i Ekspress Grupp 2017. aasta 12 kuu konsolideeritud vahearuanne õigesti ja õiglaselt kontserni majandustulemust ja kõik kontserni ettevõtted on jätkuvalt tegutsevad ettevõtted. Käesolevat vahearuannet ei ole audiitorid auditeerinud ega muul moel kontrollinud. Konsolideeritud raamatupidamise vahearuanne on esitatud tuhandetes eurodes, kui ei ole märgitud teisiti.

Alates 1. jaanuarist 2017 hakkasid kehtima mitmed uued standardid, standardite muudatused või tõlgendused, mis muutusid kontsernile kohustuslikuks, kuid millest ükski ei oma olulist mõju kontserni vahearuanadele.

Lisa 3. Finantsriskide juhtimine

Finantsriskide juhtimine on oluline ja lahutamatu osa kontserni äriprotsesside juhtimisel. Juhtkonna võimel identifitseerida, mõõta ja kontrollida erinevaid riske on oluline mõju kontserni kasumlikkusele. Risk on kontserni juhtkonna defineeritud kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast finantstulemusest.

Kontserni tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid, millest olulisemat mõju avaldavad krediidirisk, likviidsusrisk, tururisk (sh valuutakursi risk, intressimäärarisk ja hinnarisk), tegevusrisk ja kapitalirisk.

Kontserni riskijuhtimise aluseks on Tallinna Börsi, Finantsinspeksiooni ja teiste regulatiivsete organite seatud nõuded, üldiselt aktsepteeritud raamatupidamisstandardid ja hea tava ning kontserni ja tema tütarettevõtete sisemised regulatsioonid ja poliitika. Riskide juhtimine kontserni tasandil sisaldab riskide määramist, mõõtmist ja kontrollimist. Kontserni riskijuhtimise süsteem keskendub finantsturgude ettemääramatusel ja võimaluste leidmisel sellest tulenevate potentsiaalsete negatiivsete mõjude minimeerimiseks kontserni finantstegevusele.

Peamine roll riskide juhtimisel lasub kontserni emaettevõtte ja tütarettevõtete juhatustel. Kontsern hindab ja püüab riske süstemaatilise riskihalduse kaudu. Kontserni finantsüksus tegeleb nii emaettevõtte kui ka tütarettevõtete finantseerimisega ja sellest otseselt tulenevalt likviidsusriski ja intressimäärariski haldamisega. Kontserni kuuluvates ühisettevõtetes teostatakse riskijuhtimist koostöös ühisettevõtete teise aktsionäri.

Krediidirisk

Krediidirisk väljendub kahjuna, mida kontsern võib kanda ja mida põhjustab tehingu vastaspool, kui ta jätab oma lepingulised finantskohustused täitmata. Krediidiriskile on avatud raha ja pangakontod, nõuded ostjatele, muud lühiajalised nõuded ja antud laenud. Kuna kontsern hoiab oma vabad likviidsed vahendid olulises osas krediidireitinguga „A” hinnatud pankades, siis nendega ei kaasne kontsernile olulist krediidiriski.

Pangakontode saldo (sh tähtajaline hoius) hoiustatava panga krediidireitingu lõikes

Pank	Moody's	Standard & Poor's	31.12.2017	31.12.2016
SEB	Aa3	A+	339	2 153
Swedbank	Aa3	AA-	519	330
Luminor/Danske	Aa3/A2	AA-/A	201	359
Kokku			1 059	2 842

Kasutatud on pankade viimast pikaajalist krediidireitingut, mis oli esitatud iga panga kodulehel.

Krediidiriskide vähendamiseks jälgitakse pidevalt klientide maksedistsipliini. Kehtestatud on krediidipoliitika, tagamaks teenuste ja toodete müük adekvaatse krediidi ajalooga klientidele ning ettemaksude rakendamine kõrgema riskikategooriaga klientidele. Vastavalt krediidipoliitikale kohaldatakse erinevatele kliendigruppidele erinevaid maksetähtaegu, krediidilimiiti, võimalikku maksepuhkust. Klientide grupeerimise aluseks on nende suurus, tuntus, krediiditausta uuringute tulemused ja maksekäitumise ajalugu. Reklaamikliente vaadeldakse esimesel tasandil kahes grupis: reklaamiagentuurid ja otsekliendid, edaspidi grupeeritakse vastavalt ülal esitatud

põhimõtetele. Kontsern rakendab kõikides Balti riikides sama krediitpoliitikat, kuid on teadlik klientide erinevast krediitkäitumisest. Kui Eestis järgitakse arvete tasumisel üldjuhul maksetähtpäeva, siis Lätis ja eriti Leedus on tavapärane praktika tasuda arve 1–3 kuulise hilinemisega ning mitte pidada seda krediitdistipliini rikkumiseks. Suuremad tütarettevõtted ostavad meeldetuletusteenust sisse, et tegeleda tõhusamalt maksetähtaja ületanud nõuetega.

Uute klientide puhul kontrollitakse nende krediitditausta Krediidinfo ja teiste analoogsete andmebaaside abil. Maksedistsipliini täitmisel on võimalik saada paindlikumaid krediitingimusi nagu pikemat maksetähtaega, suuremat krediitlimiiti jm. Maksedistsipliini rikkumisel omakorda kohaldatakse rangemaid krediitingimusi. Suurte tehingute puhul, eriti trükiteenuste segmendis, peavad kliendid tegema ettemakse või esitama garantiikirja.

Kontsernil pole teada olulisi riske seoses klientide ja partnerite liigse kontsentratsiooniga. Juhtkonna hinnangul puudub seotud osapoolte laenudes oluline krediidirisk, sest tegu on tugeva finantspositsiooniga ettevõtetega.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk tähendab seda, et kontsernil ei pruugi olla likviidseid vahendeid oma finantskohustuste õigeaegseks täitmiseks.

Kontserni eesmärk on hoida kontserni finantseerimisvajadus ja finantseerimisvõimalused tasakaalus. Likviidsusrisiki juhtimise vahendina kasutatakse rahavoogude planeerimist. Kontserni rahavoogude võimalikult efektiivseks juhtimiseks moodustavad emaettevõtte ja tema tütarettevõtete pangakontod ühtse kontsernikonto, mis võimaldab kontsernikonto liikmetel kasutada kontserni rahalisi vahendeid emaettevõtte kehtestatud limiidi piires. Kontsernikonto toimib Eestis, kuid sellesse on kaasatud välismaised tütarettevõtted nii Lätist kui ka Leedust. Vastavalt kontserni poliitikale koostavad kõik kontserni ettevõtted pikemaajalise eelarvelise rahaprognoo terviks järgnevas aastaks, mida korrigeeritakse kvartaalselt. Lühiajalise rahavoo jälgimiseks esitavad kontsernikontoga liitunud tütarettevõtted iga nädal detailsed rahavoo projektsioonid järgneva kaheksa nädala kohta.

Likviidsusrisiki maandamiseks kasutab kontsern erinevaid finantseerimise allikaid, milleks on pangalaenu, arvelduslaenu, ostjate nõuete ja tarnelepingute pidev monitooring.

Arvelduslaenu kasutatakse käibekapitali finantseerimiseks, põhivara investeeringute soetamiseks kasutatakse pikaajalisi pangalaene või kapitalirendilepinguid. Kontserni arvelduslaen on oma tähtajalt pikaajaline ja seotud sündikaatlaenulepingu tähtajaga. See toimib sisuliselt pikaajalise krediidiilina, mille kasutamise vajadust saab kontsern ise reguleerida. Kontserni finantsvõimendus on nüüdseks keskmisel tasemel, kuid likviidsuse juhtimine on endiselt üks kontserni prioriteete.

Intressimäärarisk

Intressimäärarisk tähendab seda, et intressimäära muutumine toob kaasa muutuse kontserni rahavoos ja kasumis. Kontserni antud ja võetud laenude intressimäärad on seotud Euriboriga. Sündikaatlaenu intressimäär on fikseeritud ja selle marginaal on null.

Kontserni intressimäärarisk on seotud lühiajaliste ja pikaajaliste võlakohustustega, mis on võetud muutuva intressimääraga. Intressimäärarisk on eelkõige seotud Euribori kõikumisega. Intressimäära muutus ühe protsendipunkti võrra muudaks kontserni laenuintressi kulu ca 150 000 eurot aastas.

Intressi liik	Intressimäär	31.12.2017 (tuhandetes EUR)	<= 1 aasta	>1 aasta ja <=5 aastat	Bilansiline väärtus
Muutuva intress	0% + 2,15%	Sündikaatlaen (<i>emettevõtte</i>)	0	9 067	9 067
	0% + 2,15%	Sündikaatlaen (<i>Printall</i>)	0	5 827	5 827
	1-kuu Euribor + 2,3%	Kapitalirent (<i>Printall</i>)	74	197	271
	1-kuu Euribor + 1,9%	Arvelduskrediit	92	0	92

Intressi liik	Intressimäär	31.12.2017 (tuhandetes EUR)	<= 1 aasta	>1 aasta ja <=5 aastat	Bilansiline väärtus
Muutuv intress	3-kuuEuribor + 2,5%	Sündikaatlaen (<i>emaettevõtte</i>)	1 546	7 902	9 448
	3-kuuEuribor + 2,5%	Sündikaatlaen (<i>Printall</i>)	697	5 301	5 998
	1-kuu Euribor + 2,3%	Kapitalirent (<i>Printall</i>)	70	268	338
	1-kuu Euribor + 1,9%	Arvelduskrediit	0	0	0

Valuutakursirisk

Kontserni äritegevus on rahvusvahelise ulatusega ning seetõttu on kontsern avatud mõningal määral valuutakursiriskile. Valuutakursirisk tekib siis, kui tulevikus aset leidvad majanduslikud tehingud või kajastatud varad või kohustused on fikseeritud valuutas, mis pole ettevõtte arvestusvaluuta. Kontserni kuuluvad ettevõtted on kohustatud juhtima oma valuutakursiriski arvestusvaluuta suhtes. Kontserni kohalike maade tulud on peamiselt fikseeritud kohalikes valuutades, milleks on euro nii Eestis, Lätis kui ka Leedus. Samuti makstakse enamikule oma peamistele tarnijatele ja töövõtjatele kohalikes valuutades. Tütarettevõtted on kohustatud välislepingutes kasutama üldjuhul valuutana eurot. Tütarettevõtte Printall ekspordib väljapoole eurotsooni riike ning teenuste eest väljastatakse ka arveid, mis on nomineeritud Norra ja Rootsi kroonides. Valuutakursiriski kandis 2017. aasta müügituludest ca 2% (2016: ca 4%). Venemaa klientide arved laekuvad ka rublades, kuigi esitatud arved on denomineeritud eurodes ega kanna valuutakursiriski. Välisvaluutas laekuvad summad konverteeritakse eurodesse vahetult pärast laekumist, vähendamaks avatud välisvaluutapositsiooni. Muid vahendeid valuutariski maandamiseks ei kasutata.

Seisuga 31.12.2017 oli kontsernil valuutarisk Rootsi krooni suhtes summas 55 000 eurot ja teiste valuutade (NOK, USD) suhtes summas 103 000. Seisuga 31.12.2016 oli kontsernil valuutarisk Rootsi krooni suhtes summas 141 000 eurot ja teiste valuutade (NOK, USD, RUB) suhtes summas 96 000 eurot.

Hinnarisk

Kontserni tegevust mõjutab enim paberi hind. Võttes arvesse mitmeid kriteeriume, peab kontsern pabeririski aktsepteerimist kõige optimaalsemaks lahenduseks ega pea vajalikuks kasutada selle riski maandamiseks tuletisinstrumente.

Tegevusrisk

Tegevusrisk on võimalik kahju, mille põhjuseks on ebapiisavad või mittetoimivad protsessid, töötajad ja infosüsteemid või välised faktorid.

Töötajate kaasamine riskide hindamisse parandab üldist riskikultuuri. Tehingute teostamisel kasutatakse võimalike kahjude minimeerimiseks tehingulimiitide ja pädevuste süsteeme. Kasutatav nelja-silma-põhimõte, mille järgi peab tehingu või protseduuri teostamiseks olema vähemalt kahe teineteisest sõltumatu töötaja või üksuse kinnitus, vähendab inimlike eksimuste ja vigade tekkimise võimalust. Nelja-silma-põhimõtet kasutatakse samuti läbirääkimiste käigus, mis on seotud ostu-müügi ja teiste tehingutega. Juhtkond ja ettevõtte juristid vaatavad üle kõik advokaadibüroode koostatud lepingud. Juhtkond hindab kontserni õiguskaitset heaks.

Kontserni tegevuse sõltuvust infotehnoloogilistest süsteemidest hindab juhtkond keskmisest kõrgemaks ning selle turvalisuse ja töökindluse suurendamiseks investeeritakse pidevalt. Vastutus tegevusriski maandamise eest lasub kontserni ja tütarettevõtete juhatustel.

Kapitalirisk

Kontserni peamine eesmärk kapitaliriski juhtimisel on tagada kontserni jätkusuutlikkus, et kindlustada tulu aktsionäridele ja hüved teistele huvigruppidele ning säilitada seejuures optimaalne kapitali struktuur vähendamaks kapitali hinda.

Vastavalt tööstusharus levinud praktikale kasutab kontsern kapitali jälgimiseks võla ja kapitali suhet. Võla ja kapitali suhe arvutatakse netovõla suhtena kogu kapitali. Netovõlg saadakse raha ja pangakontode lahutamisel koguvõlast (konsolideeritud bilansis kajastatud lühi- ja pikaajalised intressikandvad kohustused). Kogu kapital on konsolideeritud kajastatud omakapitali ja netovõla summa.

Kontserni kapitali suhtarvud

(tuhandetes EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Intressikandvad võlakohustused	15 257	15 784
Raha ja pangakontod	1 073	2 856
Netovõlg	14 184	12 928
Omakapital	52 494	51 073
Kapital kokku	66 678	64 001
Võla ja kapitali suhe	21%	20%
Bilansimaht	75 957	74 168
Omakapitali osakaal bilansimahus	69%	69%

Lisa 4. Äriühendused

16. novembril 2017 soetas AS Ekspress Grupp pärast loa saamist Leedu konkurentsiametilt 51% osaluse ettevõttes UAB Adnet Media. Selle tulemusena kuulub AS-ile Ekspress Grupp nüüd 100% ettevõtte aktsiatest. Alates 2014. aasta sügisest kuulus AS-ile Ekspress Grupp 49% aktsiatest. UAB Adnet Media tegeleb internetireklaami müügiga Eestis, Lätis ja Leedus. Osaluse eest tasuti 415 000 eurot. Raamatupidamises kajastati tehing kahes osas: varasema 49% osaluse müük ning 100% ettevõtte ja kontrolli omandamine. Müügitehingu puhul kajastub finantstuludes kasum summas 190 000 eurot.

17. juulil 2017 soetas A/S Delfi (Läti) 100% osaluse ettevõttes **ACM LV SIA**, mis tegeleb digitaalse välireklaami müügiga Lätis. Osaluse eest tasuti 390 000 eurot.

Ost toetab kontserni eesmärki arendada kõigis kolmes Balti riigis digitaalset välireklaami ja seeläbi kasvatada oma tegevuste portfelli. Lätis toimunud omandamisele eelnes 2016. aasta 22. juulil 50% osaluse soetamine ettevõttes **Linna Ekraanid OÜ**, mis tegeleb digitaalse välireklaamiga Eestis. Osaluse eest tasuti 868 000 eurot. 2019. aasta teises kvartalis omandab AS Ekspress Grupp ülejäänud 50% Linna Ekraanid OÜ osadest ja temast saab seega ettevõtte ainuosanik. Ülejäänud 50% osaluse ostuhind on seotud ettevõtte eesmärgiks seatud tegelike tulemustega, mis saavad teatavaks 2019. aasta alguses.

2017. aasta augustis asutati 49% osalusega uus sidusettevõtte OÜ Kinnisvarakeskkond, mille põhitegevus on kinnisvaraportaali arendamine. Aktsiakapitali tehti sissemaks ja ettevõtte sai oma äritegevuse alustamiseks laenu summas 130 000 eurot.

16. septembril 2016 omandas kontsern 49% osaluse ettevõttes **Babahh Media OÜ**, mis tegeleb videoproduktiooni, meedialahenduste ja videoteaga seotud taristulahenduste müügiga Eestis. Osaluse eest tasuti kohe 311 000 eurot. Vastavalt järgmise viie aasta tegelikele tulemustele võib ostuhind või osalusmäär korrigeeruda. AS Ekspress Grupp sai ka optsiooni omandada täiendavad Babahh Media OÜ osad 2021. aastal, mille tulemusel suureneks AS-i Ekspress Grupp osalus Babahh Media OÜ osakapitalis kokku 70%-ni.

Omandamise eesmärk on laiendada oma äritegevust kiiresti kasvavas interneti videotootmise ja videoedastuse valdkonnas. Babahh Media meeskonna näol on tegemist aastaid turul tegutsenud ettevõttega, millel on suur potentsiaal kasvaval videotootmise turul.

Alljärgnev tabel annab ülevaate omandatud identifitseeritavatest varadest ja kohustustest omandamise hetkel. Ostuanalüüsi koostamisel on aluseks võetud Linna Ekraanid OÜ bilanss seisuga 31.07.2016, Babahh Media OÜ bilanss seisuga 30.09.2016 ja ACM LV SIA bilanss seisuga 31.07.2017.

(tuhandetes EUR)	Adnet Media UAB (100%)		ACM LV SIA (100%)	
	Õiglane väärtus	Bilansiline väärtus	Õiglane väärtus	Bilansiline väärtus
Netovara	103	103	85	85
Immateriaalsed varad	0	0	0	0
Identifitseeritavad varad kokku	103	103	85	85
Firmaväärtus	712		305	
Osaluse soetusmaksumus	815		390	
Tasutud osaluse eest rahas	415		390	
Raha ja raha ekvivalendid soetatud ettevõttes	248		12	
Rahaline mõju kontsernile	(167)		(378)	

(tuhandetes EUR)	Linna Ekraanid OÜ (50%)		Babahh Media OÜ (49%)	
	Õiglane väärtus	Bilansiline väärtus	Õiglane väärtus	Bilansiline väärtus
Netovara	66	66	26	26
Immateriaalsed varad	131	0	0	0
Identifitseeritavad varad kokku	197	66	26	26
Firmaväärtus	671		285	
Osaluse soetusmaksumus	868		311	
Tasutud osaluse eest rahas	868		311	
Raha ja raha ekvivalendid soetatud ettevõttes	6		19	
Rahaline mõju kontsernile	(862)		(292)	

Lisa 5. Materiaalne ja immateriaalne põhivara

(tuhandetes EUR)	Materiaalne põhivara		Immateriaalne põhivara	
	12 kuud 2017	12 kuud 2016	12 kuud 2017	12 kuud 2016
Saldo perioodi alguses				
Soetusmaksumus	33 166	32 542	64 329	63 834
Akumuleeritud kulum	(20 446)	(18 751)	(20 018)	(19 244)
Bilansiline väärtus	12 722	13 791	44 310	44 590
Ostud ja parendused	1 629	1 068	678	612
Müüdud põhivara (jääkmaksumus)	(23)	(9)	0	0
Põhivara mahakandmine ja allahindlus	(14)	(42)	0	(25)
Soetatud äriühenduste kaudu	72	0	1 020	0
Põhivara kulum	(2 197)	(2 087)	(590)	(866)
Saldo perioodi lõpus				
Soetusmaksumus	33 992	33 166	64 141	64 329
Akumuleeritud kulum ja allahindlused	(21 804)	(20 446)	(18 722)	(20 018)
Bilansiline väärtus	12 189	12 722	45 419	44 310

Info laenude tagatiseks panditud põhivara kohta on toodud lisa 7.

Lisa 6. Immateriaalne põhivara**Immateriaalse põhivara jagunemine liikide lõikes**

(tuhandetes)	EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Firmaväärtus	37 969	36 953
Kaubamärgid	6 259	6 505
Muu immateriaalne põhivara	1 190	852
Immateriaalne põhivara kokku	45 419	44 310

Firmaväärtuse jagunemine raha teenivatele üksustele

(tuhandetes)	EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Delfi Eesti	15 281	15 281
Delfi Läti	7 312	7 007
Delfi Leedu	12 848	12 848
Adnet Leedu	712	0
Maaleht	1 816	1 816
Firmaväärtused kokku	37 969	36 953

Vara väärtuse testides on **kaetava väärtuse** ja kasutusväärtuse leidmiseks kasutatud diskonteeritud rahavoogude meetodit. Iga omandatud äriüksuse kohta on koostatud vastava raha teeniva üksuse viie aasta rahavoo prognoosid. Müügitulu kasv, muutuv- ja püsikulud on prognoositud varasemate perioodide tulemuste ning lähitulevikus plaanitavate strateegiliste arengute alusel. Väärtuste testides on kasutatud nominaalmudeleid.

Delfi Eesti väärtuse testis kasutatakse Delfi toote rahavoogusid AS-is Ekspress Meedia. Delfi Läti väärtuse testis kasutatakse Läti juriidilise isiku AS Delfi rahavoogusid. Delfi Leedu vara väärtuse testis kasutatakse Leedu ettevõtte UAB Delfi rahavoogusid, mis sisaldab nüüd ainult Delfiga seotud tooteid, kusjuures ajakirjade väljaandmise äriilin müüdi detsembris 2017. Maalehe väärtuse test põhineb ajalehe Maaleht äritegevuse (k.a kõik seotud tegevused ja nende tulemused) ja ajakirja Maakodu tulevastel rahavoogudel AS-is Ekspress Meedia.

Adnet Media suhtes ei tehtud vara väärtuse testi, sest täisosalus omandati alles novembris 2017 ja sel ajal teostati ostuhinna jaotamine. Adnet Media rahavood sisaldavad tema tegevusi kõikides Balti riikides.

Kõikide raha teenivate üksuste rahavood põhinevad kontserni arvestuspõhimõtetel ja neid on korrigeeritud sisemiste juhtimistasude või muude tasudega, kui see on asjakohane.

Kasutatud on alljärgneva tulude kasvumäärasid.

Rahateeniv üksus	Keskmine tulude kasv järgmise 5 aasta jooksul		Lõppväärtuse kasv	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Delfi Eesti	8,6%	9,3%	3,5%	3,5%
Delfi Läti	10,2%	9,5%	3,5%	3,5%
Delfi Leedu (2017 ainult online)	7,5%	6,5%	3,5%	3,5%
Maaleht	0%	0,9%	0%	0%

Järgmise viie aasta rahavoogude nüüdisväärtus ja lõppväärtus leiti, kasutades diskontomäärana kaalutud keskmist kapitali tootluse määra, kus oodatav omakapitali tootlus on 10,5%–11,8% (2016: 12,4%–12,8%) ja võlakapitali tootlus on 2,5%–3,2% (2016: 2,8%–3,6%). Võlakapitali suhe omakapitali on arvestatud kõikidele ettevõtetele vastavalt Damodaran Online andmebaasi kirjastus- ja ajakirjandussektori keskmisele võlakapitali suhtele. Omakapitali hind on arvutatud, kasutades nn CAPM-i mudelit (*Capital Asset Pricing Model*). Ühe komponendina on kasutatud Damodaran Online andmebaasi kirjastus- ja ajakirjandussektori kõige viimast võimendusega beetat. Riigipõhiste riskimäärade aluseks on ligi kümneaastaste tähtaegadega Läti ja Leedu valitsuse võlakirjade intressimäärad vastavalt Euroopa Keskpanka andmetele. Eesti puhul on kasutatud Saksamaa pikaajalise eurovõlakirja tootlikkuse määra, millele on lisatud Eesti riskikoeffitsient vastavalt Damodaran Online andmebaasile.

2017. aastal langesid riskivabad intressimäärad aktsiaturgudel veelgi, mille tulemusena kasutatakse väärtuse testides samuti väiksemaid diskontomäärasid.

Kasutatud diskontomäärad on järgmised:

Rahateeniv üksus	31.12.2017	31.12.2016
Delfi Eesti	9,03%	9,46%
Delfi Läti	9,19%	9,37%
Delfi Leedu	8,17%	8,90%
Maaleht	9,03%	9,46%

Tabelis on välja toodud rahateenivate üksuste kaetavad ja bilansilised väärtused ning erinevused nende vahel enne allahindlusi. **Bilansilised väärtused** sisaldavad firmaväärtust, kaubamärke, materiaalseid ja immateriaalseid varasid ning käibekapitali. Aasta jooksul ega eelmisel aastal allahindluse kulusid ei kajastatud.

(tuhandetes EUR)	31.12.2017			31.12.2016		
	Kaetav väärtus	Bilansiline väärtus (enne allahindlust)	Vahe	Kaetav väärtus	Bilansiline väärtus (enne allahindlust)	Vahe
Delfi Eesti	20 308	17 736	2 573	23 448	17 673	5 775
Delfi Läti	11 605	9 693	1 912	9 957	9 711	246
Delfi Leedu	45 264	16 830	28 434	35 466	16 720	18 746
Maaleht	5 424	1 635	3 789	9 340	1 565	7 774

Kontserni juhatuse hinnangul on kõik soetatud rahateenivate üksuste vara kaetava väärtuse testides rakendatud olulised eeldused realistlikud. Juhul, kui mõnes testimisel kasutatud olulises eelduses toimuks ebasoovitavas suunas oluline muutus, võib sellest tuleneda vara allahindamise vajadus.

Nii Delfi Leedu kui ka Maalehe müügikäive ja kasum on jätkuvalt suured ning mõlema rahateeniva üksuse prognoositavad tuleviku rahavood ületavad nende varade bilansilist väärtust sellise summa võrra, kus kasutatud eelduste mõistlik muutus ei tekitaks allahindluse vajadust.

Delfi Eesti ja Delfi Läti firmaväärtuse tundlikkus on palju suurem. Allahindlus oleks vajalik, kui Delfi Eesti keskmine käibekasv perioodil 2018–2022 oleks alla 5,6%, lõppväärtuse kasv oleks 1,0 protsendipunkti võrra madalam või kasutatav diskontomäär oleks 0,75 protsendipunkti võrra kõrgem. Delfi Läti puhul peaks kajastama allahindlust, kui käive kasvaks keskmiselt vähem kui 5% perioodil 2018–2022, lõppväärtus oleks 1,4 protsendipunkti võrra madalam või diskontomäär oleks 1,1 protsendipunkti võrra kõrgem.

Lisa 7. Pangalaenu ja laenukohustused

(tuhandetes EUR)	Summa kokku	Tagasimakse tähtaeg	
		12 kuu jooksul	During 1-5 years
Saldo seisuga 31.12.2017			
Arvelduskrediit	92	92	0
Pikaajalised pangalaenu	14 894	0	14 894
<i>sh sündikaatlaenu (AS Ekspress Grupp)</i>	9 067	0	9 067
<i>sh sündikaat- ja hüpoteeklaenu (AS Printall)</i>	5 827	0	5 827
Kapitalirent	271	74	197
Kokku	15 257	166	15 091
Saldo seisuga 31.12.2016			
Pikaajalised pangalaenu	15 446	2 243	13 203
<i>sh sündikaatlaenu (AS Ekspress Grupp)</i>	9 448	1 546	7 902
<i>sh sündikaat- ja hüpoteeklaenu (AS Printall)</i>	5 998	697	5 301
Kapitalirent	338	70	268
Kokku	15 784	2 313	13 471

Efektiivsed intressimäärad on väga lähedased nominaalsetele intressimääradele. Laenukohustuste õiglase väärtus on ligilähedane nende nominaalväärtusele. Aprillis 2017 on marginaal kokku lepitud turutingimuste põhjal ja intressimäär fikseeriti tasemel null protsenti, kui kolme kuu Euribor oli jätkuvalt negatiivne. Turul on tavapärane kehtestada ettevõtetele Euribori piirmääraks null, ajal kui see on tegelikult negatiivne. Laenukohustused on õiglase väärtuse hierarhia 3. tasemel.

Pikaajaline pangalaenu

Aprillis 2017 sõlmiti sündikaatlaenu lepingu muudatus AS-iga SEB Pank, igakuised laenumaksed lõpetati ja laenu kogusumma tagastamine toimub oktoobris 2020. Varem maksti laenu eest igakuiste annuiteetmakstega. Laenu intressimäär on null, millele lisandub marginaal.

Sündikaatlaenu on endiselt tagatud tütarettevõtete aktsiatega, Eesti tütarettevõtete garantiidega summas 17 miljonit eurot, kommertspandiga AS-i Printall varadele summas 19 miljonit eurot, kaubamärkidega Delfi, Eesti Ekspress, Maaleht, Eesti Päevaleht ja Eesti Ekspressi Kirjastus summas 5 miljonit eurot. Kõigi nende väärtus sisaldub kontserni netovarades. Lisaks on seatud hüpoteek AS-i Printall kinnistule ja tootmishoonetele. Seisuga 31.12.2017 oli hoone bilansiline väärtus 3,0 miljonit eurot ja kinnistu bilansiline väärtus 0,4 miljonit eurot. Lõplikku kontrolli omav aktsionär on samuti andnud isikliku garantii summas 4 miljonit eurot, et katta sündikaatlaenu ja arvelduskrediidi lepinguid.

Vastavalt laenulepingu tingimustele peab laenusaja hoidma koguvõla/EBITDA suhet madalamal tasemel kui 3,0. Kui see tõuseb kõrgemale kui 2,5, hakatakse laenu uuesti tagasi maksta igakuiselt. Seisuga 31.12.2017 oli koguvõla/EBITDA suhe 2,35. Lisaks tuleb hoida pangas likviidsusreservi summa 1 miljon eurot.

Arvelduslaenu

Seisuga 31.12.2017 oli kontsernil sõlmitud pikaajaline arvelduskrediidi leping SEB pangaga summas 3 miljonit eurot tähtajaga 25.10.2020, millest bilansipäeva seisuga on kasutatud 92 000 eurot. 31.12.2016 seisuga ei olnud arvelduskrediidi limiiti kasutatud.

Lisa 8. Segmendi aruanne

Tegevussegmendid on juhtkond määratlenud emaettevõtte ASi Ekspress Grupp juhatuse jälgitavate aruannete põhjal. Juhatuse hindab äritegevust ettevõtte perspektiivist lähtudes.

Meediasegment: *online* uudisportaalide ja klassifitseeritud portaalide haldamine, reklaamimüük oma portaalides üle Baltikumi ning ajalehtede, ajakirjade, kliendi- ja reklaamlehtede ning raamatute kirjastamine ja väljaandmine Eestis ja Leedus.

Sellesse segmenti kuuluvad tütarettevõtted (endine AS Delfi ja AS Eesti Ajalehed Eestis), AS Delfi (Läti), UAB Delfi (Leedu), Delfi Holding SIA (Läti), OÜ Hea Lugu (Eesti), OÜ Zave Media (Eesti), ACM LV SIA (Läti) ja Adnet Media (Leedu, Eesti, Läti). Viimane neist alates detsembrist 2017, mil soetati 100% osalus.

Sellesse segmenti kuuluvad ka ühisettevõtted AS Ajakirjade Kirjastus, AS SL Õhtuleht ning perioodika kojukandega tegelev AS Express Post. Ühisettevõtteid ei konsolideerita rida-realt, kuid mõnes tabelis on toodud nende tulemused ja mõju kontserni arvnäitajatele.

Meediasegmendi tulu saadakse reklaamibännerite ja muu reklaamipinna müügist enda portaalides, reklaamipinna müügist ajalehtedes ja ajakirjades, tulu tellimustest ning ajalehtede ja ajakirjade üksikmüügist, raamatute ja mitmesuguste raamatusarjade müügist, kliendilehtede ja muude projektide ettevalmistamise teenustasudest.

Trükiteenused: trüki ja muude seotud teenuste osutamine. Siia segmenti kuulub kontserniettevõtte AS Printall.

Segmendi tulud koosnevad nii paberi kui ka trükiteenuste müügituludest.

Kontserni kesksed tegevused on kajastatud eraldi ning need ei moodusta eraldi tegevusvaldkonda. Siia alla kuulub emaettevõtte AS Ekspress Grupp, kuhu on koondunud ka kontserni ettevõtete juriidiline nõustamine ja raamatupidamisteenuste pakkumine, tütarettevõtte OÜ Ekspress Digital, kes pakub kontsernisiseselt IT-teenuseid ning OÜ Ekspress Finance, kelle tegevuseks on kontsernisisesene finantseerimine.

Juhatuse hindab tegevussegmentide tulemuslikkust eelkõige müügitulu, EBITDA ja EBITDA marginaali põhjal. Segmentide reklaamimüügituludest ei ole maha arvatud agentuuridele makstavaid mahupõhiseid ja muid tasusid, sest grupi juhtkond jälgib ettevõtete ja segmentide brutotulusid. Allahindlused ja hinnavähendused kajastuvad kontserni müügitulu vähendusena ja on näidatud elimineerimiste koondreal. Segmendi tulemuses ei kajastu kontsernisisesed juhtimistasud, firmaväärtuste allahindlused

Kontserni emaettevõtte juhtkonna hinnangul toimuvad segmentidevahelised tehingud tavapärastel turutingimustel ega erine oluliselt tingimustest, millega on tehinguid tehtud kolmandate osapooltega.

IV kv 2017 (tuhandetes EUR)	Meedia	Trüki- teenused	Meele- lahutus	Kesksed tegevused	Elimin- eerimised	Kokku kontsern
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt (tütarettevõtted)	9 329	5 995	0	160	(468)	15 016
Ühisettevõtete mõju	2 942	(280)	-	(49)	(22)	2 590
Segmentidevaheline müügitulu	120	781	-	576	(1 477)	0
<i>Segmendi müügitulu kokku koos ühisettevõtetega</i>	<i>12 391</i>	<i>6 496</i>	<i>0</i>	<i>686</i>	<i>(1 967)</i>	<i>17 606</i>
EBITDA (tütarettevõtted)	1 168	952	0	(529)	0	1 590
EBITDA marginaal (tütarettevõtted)	13%	16%	-			11%
<i>EBITDA koos ühisettevõtetega</i>	<i>1 089</i>	<i>952</i>	<i>0</i>	<i>(529)</i>		<i>1 512</i>
<i>EBITDA marginaal koos ühisettevõtetega</i>	<i>9%</i>	<i>15%</i>	<i>-</i>			<i>9%</i>
Põhivara kulum (tütarettevõtted) (Lisa 5)						750
Tulu äritegevusega seotud varade müügist						194
Ärikasum (tütarettevõtted)						1 034
Investeeringud (tütarettevõtted) (Lisa 5)						1 132

12 kuud 2017 (tuhandetes EUR)	Meedia	Trüki- teenused	Meele- lahutus	Kesksed tegevused	Elimin- eerimised	Kokku kontsern
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt (tütarettevõtted)	33 372	21 895	0	424	(1 621)	54 070
Ühisettevõtete mõju	10 931	(1 048)	-	(174)	(80)	9 629
Segmentidevaheline müügitulu	126	3 032	-	2 236	(5 394)	0
<i>Segmendi müügitulu kokku koos ühisettevõtetega</i>	<i>44 429</i>	<i>23 879</i>	<i>0</i>	<i>2 486</i>	<i>(7 095)</i>	<i>63 699</i>
EBITDA (tütarettevõtted)	3 729	3 734	0	(1 201)	0	6 261
EBITDA marginaal (tütarettevõtted)	11%	17%	-			12%
<i>EBITDA koos ühisettevõtetega</i>	<i>4 181</i>	<i>3 734</i>	<i>0</i>	<i>(1 201)</i>		<i>6 713</i>
<i>EBITDA marginaal koos ühisettevõtetega</i>	<i>9%</i>	<i>16%</i>	<i>-</i>			<i>11%</i>
Põhivara kulum (tütarettevõtted) (Lisa 5)						2 786
Tulu äritegevusega seotud varade müügist						194
Ärikasum (tütarettevõtted)						3 669
Investeeringud (tütarettevõtted) (Lisa 5)						2 307

IV kv 2016 (tuhandetes EUR)	Meedia	Trüki- teenused	Meele- lahutus	Kesksed tegevused	Elimin- eerimised	Kokku kontsern
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt (tütarettevõtted)	8 852	6 394	0	62	(565)	14 743
Ühisettevõtete mõju	2 975	(266)	0	(29)	(14)	2 666
Segmentidevaheline müügitulu	9	824	0	533	(1 366)	0
<i>Segmendi müügitulu kokku koos ühisettevõtetega</i>	<i>11 836</i>	<i>6 952</i>	<i>0</i>	<i>566</i>	<i>(1 945)</i>	<i>17 409</i>
EBITDA (tütarettevõtted)	1 618	1 329	0	(287)	0	2 660
EBITDA marginaal (tütarettevõtted)	18%	19%	-			18%
<i>EBITDA koos ühisettevõtetega</i>	<i>1 938</i>	<i>1 329</i>	<i>0</i>	<i>(287)</i>	<i>0</i>	<i>2 981</i>
<i>EBITDA marginaal koos ühisettevõtetega</i>	<i>16%</i>	<i>19%</i>	<i>-</i>			<i>17%</i>
Põhivara kulum (tütarettevõtted) (Lisa 5)						773
Ärikasum (tütarettevõtted)						1 889
Investeeringud (tütarettevõtted) (Lisa 5)						467

12 kuud 2016 (tuhandetes EUR)	Meedia	Trüki- teenused	Meele- lahutus	Kesksed tegevused	Elimin- eerimised	Kokku kontsern
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt (tütarettevõtted)	31 566	23 409	0	162	(1 813)	53 324
Ühisettevõtete mõju	10 651	(1 054)	-	(75)	(53)	9 469
Segmentidevaheline müügitulu	13	3 230	-	2 146	(5 389)	0
<i>Segmendi müügitulu kokku koos ühisettevõtetega</i>	<i>42 231</i>	<i>25 585</i>	<i>0</i>	<i>2 233</i>	<i>(7 255)</i>	<i>62 793</i>
EBITDA (tütarettevõtted)	3 572	4 645	(2)	(936)	0	7 280
EBITDA marginaal (tütarettevõtted)	11%	20%	-			14%
<i>EBITDA koos ühisettevõtetega</i>	<i>4 779</i>	<i>4 645</i>	<i>(2)</i>	<i>(936)</i>		<i>8 487</i>
<i>EBITDA marginaal koos ühisettevõtetega</i>	<i>11%</i>	<i>18%</i>	<i>-</i>			<i>14%</i>
Põhivara kulum (tütarettevõtted) (Lisa 5)						2 953
Ärikasum (tütarettevõtted)						4 328
Investeeringud (tütarettevõtted) (Lisa 5)						1 674

Lisa 9. Puhaskasum aktsia kohta

Tavapuhaskasum aktsia kohta on arvutatud emattevõtte omanikele kuuluva puhaskasumi ja kaalutud keskmise perioodi aktsiate arvu suhtena. Emattevõttele kuuluvaid omaaktsiaid ei arvestata ringluses olevate aktsiate hulka.

EUR	IV kv 2017	IV kv 2016	12 kuud 2017	12 kuud 2016
Aksionäridele kuuluv puhaskasum	696 308	1 867 722	3 139 994	4 405 875
Lihtaktsiate kaalutud keskmine arv	29 779 314	29 118 914	29 779 314	29 301 553
Tavapuhaskasum ja lahustatud aktsiakasum	0,02	0,06	0,11	0,15

Arvestades asjaolu, et aktsiate tulu lahustava toimega instrumente kontsernil 31.12.2017 ja 31.12.2016 seisuga ei olnud, oli **lahustatud puhaskasum aktsia kohta** võrdne tavapuhaskasumiga aktsia kohta.

Lisa 10. Aktsiaoptsiooniskeem

2017. aasta juulis kinnitas aktsionäride üldkoosolek uue võtmetöötajatele suunatud aktsiaoptsiooniskeemi. Seisuga 31.12.2017 oli väljastatud kokku 435 000 optsiooni, mis igaüks annab õiguse saada tasuta üks ettevõtte aktsia. Igal kalendriaastal on võimalik välja teenida 1/3 optsioonidest, see sõltub sätestatud eesmärkide täitmisest. Aktsiaoptsioone saab kasutada detsembris 2020.

Aktsiaoptsioonid on rahas arveldatavad aktsiapõhised maksed. Lepingute sõlmimisel võeti optsioonid arvele nende õiglases väärtuses ning kajastati ühelt poolt kasumiaruandes tööjõukuluna ja teiselt poolt kohustusena. Seisuga 31.12.2017 oli nimetatud aktsiaoptsiooni kohustuse suurus 189 000 eurot.

Aktsiaoptsiooni õiglase väärtuse leidmisel kasutatakse Black-Scholes-Mertoni mudelit. Mudelis kasutatud eeldused: aktsia hind optsiooni väljastamisel: 1,25 eurot, dividendimäär: 0,06 eurot aktsia kohta, riskivaba intressimäär 1,12%, optsiooni kestus: 3 aastat.

Selleks, et täita optsioonidega seotud kohustusi, ostab ettevõtte aktsiad kokku turult. Töötajatel on õigus müüa saadud aktsiad kahe kuu jooksul pärast optsioonide realiseerimist ettevõttele tagasi ja ettevõttel on kohustus need aktsiad tagasi osta. Aktsiate tagasiostmisel võetakse aluseks nende selle hetke turuväärtus.

Kuni 2017. aasta alguseni kehtis kontserni juhatuse esimehe jaoks eraldi aktsiaoptsiooniskeem. Optsioon realiseeriti 3. jaanuaril 2017 ja sellega täiendavaid kulusid 2017. aastal ei kaasnenud. 2016. aastal kajastati kasumiaruandes optsioonikulu summas 136 000 eurot. Nimetatud aktsiaoptsioon arveldati aktsiapõhise maksetehinguna. Aktsiaoptsioon võeti arvele tema õiglases väärtuses ning kajastati ühelt poolt kasumiaruandes tööjõukuluna ja teiselt poolt omakapitali reservina. Seisuga 31.12.2016 oli nimetatud reservi suurus 747 000 eurot, mis realiseeriti täies mahus 2017. aasta alguses.

Lisa 11. Omakapital ja dividendid

Aktiakapital ja ülekurs

Seisuga 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 on AS-i Ekspress Grupp aktiakapital 17 878 105 eurot ja see koosneb 29 796 841 aktsiast nominaalväärtusega 0,60 eurot aktsia kohta. Põhikirjaga lubatud maksimaalne aktiakapital on 25 564 656 eurot.

Omaaktsiad

Juhatusesimehe aktsioptsiooniskeem kehtis aastatel 2013–2016, ettevõtte ostis omaaktsiaid SEB panga vahendusel ajavahemikus aprill 2014 kuni mai 2016 ja börsivälises tehingus mais 2016. Seisuga 31.12.2016 oli AS Ekspress Grupp tagasi ostnud ligikaudu 678 000 omaaktsiat keskmise hinnaga 1,27 eurot aktsia kohta kogusummas 863 000 eurot. Optsioon realiseeriti 3. jaanuaril 2017 ja optsiooni omanikule anti üle 660 400 aktsiat. Selle tulemusena vähenes omaaktsiate saldo 841 000 euro võrra, millest 747 000 eurot kaeti optsioonireservist ja eelmiste perioodide jaotamata kasumit vähendati 94 000 euro võrra.

Dividendid

13. juunil 2017 toimunud aktsionäride korralisel üldkoosolekul otsustati maksta aktsionäridele dividende kuus euro senti ühe aktsia kohta kokku summas 1 787 000 eurot. Dividendide väljamakse toimus 6. juulil 2017. Dividendide väljamaksmisel tulumaksukulu ei kaasnud, sest ettevõtte maksab välja dividende, mille ta on saanud oma ühisettevõtetelt ja tütarettevõtetelt, millelt on juba dividendide tulumaks tasutud või mille kasumit on juba maksustatud asukohariigis. Sellest tulenevalt emaettevõtte poolt dividendide jaotamisel täiendavat tulumaksu tasuda ei tule.

Reservid

Reservidena on kajastatud äriseadustikuga ette nähtud kohustuslik reservkapital, omaniku üldotstarbeline omakapitali sissemakse ja aktsioptsiooni reserv (vaata Lisa 10).

(tuhandetes EUR)	EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Kohustuslik reservkapital	892	672
Omanike täiendav rahaline sissemakse	639	639
Aktsioptsiooni reserv	0	747
Reservid kokku	1 531	2 058

Lisa 12. Tehingud seotud osapooltega

Tehinguks seotud osapooltega on tehingud omanikega, sidusettevõtetega, ühisettevõtetega, kõikide kontserniettevõtete tegevjuhtkonna liikmete (*Key Management*) ja nende lähedaste pereliikmete ning nende kontrollitud või olulise mõju all olevate ettevõtetega.

AS-i Ekspress Grupp kontrolliv isik on Hans H. Luik.

Kontsern on ostnud (kaubad edasimüügiks, tootmismaterjalid, põhivara) ning müünud oma kaupu ja osutanud teenuseid (põhivara rentimine, juhtimisteenus, muud teenused) järgmistele seotud osapooltele.

MÜÜGID (tuhandetes EUR)	12 kuud 2017	12 kuud 2016
Kauba müük		
Sidusettevõtted	589	491
Kauba müük kokku	589	491
Teenuste müük		
Juhatuse liikmed ja nendega seotud ettevõtted	0	1
Nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtted	13	13
Sidusettevõtted	145	17
Ühisettevõtted	2 578	2 330
Teenuse müük kokku	2 737	2 361
Müügid kokku	3 325	2 852

OSTUD (tuhandetes EUR)	12 kuud 2017	12 kuud 2016
Teenuste ost		
Juhatuse liikmed ja nendega seotud ettevõtted	9	40
Nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtted	300	308
Sidusettevõtted	199	12
Ühisettevõtted	823	1 019
Teenuste ost kokku	1 330	1 379

NÕUDED (tuhandetes EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Lühiajalised nõuded		
Juhatuse liikmed ja nendega seotud ettevõtted	0	1
Nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtted	1	2
Sidusettevõtted	186	338
Ühisettevõtted	297	391
Lühiajalised nõuded kokku	484	732
Pikaajalised nõuded		
Ühisettevõtted	875	898
Pikaajalised nõuded kokku	875	898
Nõuded kokku	1 359	1 630

KOHUSTUSED (tuhandetes EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Lühiajalised kohustused		
Juhatuse liikmed ja nendega seotud ettevõtted	1	2
Nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtted	13	13
Sidusettevõtted	7	6
Ühisettevõtted	111	96
Kohustused kokku	132	117

Vastavalt 2. juunil 2009 ja 4. mail 2012 toimunud üldkoosoleku otsusele makstakse Hans H. Luigele sündikaatlaenu ja arvelduskrediidilepingute käendamise eest tagatise seadmise tasu 1,5% aastas tagatise summast, milleks on 4 miljonit eurot kuni tagatise kehtivuse lõpuni. 2017. aasta jooksul tasuti isikliku garantii eest 60 000 eurot (2016: 60 000 eurot) ja tasumata võlga seisuga 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 ei ole.

Tehingud seotud osapooltega on tehtud grupi juhtkonna hinnangul turutingimustel.

Konsolideerimisgruppi kuuluvate kõikide ettevõtete juhtkondade ja nõukogu liikmete tasustamine

(tuhandetes EUR)	12 kuud 2017	12 kuud 2016
Töötasud ja muud hüvitised (ilma sotsiaalmaksuta)	1 308	1 376
Lahkumishüvitised (ilma sotsiaalmaksuta)	102	0
Aktsiaoptsoon	0	136
Kokku (ilma sotsiaalmaksuta)	1 410	1 512

Konsolideerimisgruppi kuuluvate kõikidele juhatuste liikmetele (sh tütarettevõtete tegevjuhtkonnale, kui nendes ettevõtetes ei ole juhatust Eesti seaduse mõistes) (edaspidi *tegevjuhtkond*) makstakse lepingu lõppemisel ja lõpetamisel kompensatsiooni vastavalt ametilepingus ettenähtud tingimustele. Tegevjuhtkonna lahkumishüvitised kuuluvad üldjuhul väljamaksmisele juhul, kui lahkumise on algatanud ettevõtte. Kui tegevjuhtkonna liige kutsutakse tagasi olulise põhjusega, tuleb ette teatada kuni 3 kuud ja tasuda täiendavalt kuni 7 kuu palga ulatuses lahkumishüvitist. Töösuhete lõpetamisel üldjuhul kompensatsiooni ei maksta, kui tegevjuhtkonna liige lahkub omaenda initsiatiivil või juhul, kui nõukogu kutsus tegevjuhtkonna liikme tagasi olulise põhjusega. Potentsiaalne tegevjuhtkonna lahkumishüvitiste maksimaalne brutosumma seisuga 31.12.2017 on 537 000 eurot (31.12.2016: 463 000 eurot). Konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete nõukogu liikmetele tavapäraselt eraldi tasu liikmeks olemise eest ei maksta ning ei ole ette nähtud ka kompensatsiooni nende tagasikutsumisel.

Lisa 13. Tingimuslikud varad ja kohustused**Tingimuslikud kohustused seoses pooleliolevate kohtuasjadega**

AS-i Ekspress Grupp vähemusosanik OÜ Grupivara, kellele kuulub ettevõttes 100 aktsiat, on kohtus vaidlustanud Delfi Läti ja Delfi Eesti firmaväärtuse allahindluse testi tulemused raamatupidamise aruandes aastatel 2013, 2014 ja 2015. OÜ Grupivara väidab, et firmaväärtuse suhtes oleks pidanud aastaaruandes kajastama suuremaid allahindluse kulusid. Seega ei oleks tohtinud neid aruandeid kinnitada ja dividendide otsust ei oleks tohtinud teha.

AS-i Ekspress Grupp juhatuse ja ettevõtte sõltumatud audiitorid on arvamusel, et kõikide aastate raamatupidamise aruanded kajastavad olulises osas ettevõtte finantspositsiooni ja tulemusi kooskõlas rahvusvaheliste raamatupidamise aruandluse standarditega, mis on vastu võetud Euroopa Komisjoni poolt. 2015. aasta suhtes on kohtuasi pooleli, kuid 2013. ja 2014. aasta puhul on Riigikohus kinnitanud juhatuse ja audiitorite seisukohta.

Kontserni tütarettevõtetel on pooleli mitmeid kohtuvaidlusi, mille mõju kontserni finantstulemusele on ebaoluline.

Lisa 14. Bilansipäevajärgsed sündmused

Ekspress Grupp ja Suits Meedia sõlmisid lepingu, millega korraldavad ümber AS-i Ajakirjade Kirjastus tegevuse. Muutuse järel hakkab Ajakirjade Kirjastusele kuuluvat kuut kuukirja ja nädalakirja Kroonika välja andma Ekspress Meedia ning kirjastuse ülejäänud väljaanded liituvad SL Õhtulehega.

Tehingu kohaselt võtab Ekspress Grupi tütarettevõtte Ekspress Meedia üle Ajakirjade Kirjastusele kuuluvate kuukirjade (Eesti Naine, Anne ja Stiil, Pere ja Kodu, Oma Maitse, Tervis Pluss ja Jana) ning nädalakirja Kroonika väljaandmise. AS Ajakirjade Kirjastus koos ülejäänud väljaannetega liidetakse AS-iga SL Õhtuleht ja firmad jätkavad ühinemise järel nime all AS Õhtuleht Kirjastus. Liitumine viiakse lõpule 2018. aasta jooksul. Tehingu peab kinnitama Konkurentsiamet. Seni jätkab Ajakirjade Kirjastus tegevust eraldiseisvalt. Uue ühinenud ettevõtte AS Õhtuleht Kirjastus omanike struktuur ei muutu. See jääb endiselt kuuluma 50% ulatuses Ekspress Grupile ja 50% ulatuses Suits Meediale.

Ümberkorraldused tehakse ajakirjade parimat tulevikku silmas pidades. Muudatuse peamine eesmärk on leida Ajakirjade Kirjastuse paberväljaannete sisule parem veebiväljund, integreerides need senisest rohkem ettevõtte omanike Ekspress Grupi ja Suits Meedia tugevate veebiplatvormidega. Aastal 2018 ei ole mõistlik alustada panustamist uue suure veebikeskuse ülesehitamisse, vaid tuleb leida sünergiat olemasolevate platvormidega ehk Delfi ja Õhtulehega. Ühtegi praegu väljaantavat ajakirja ei ole plaanis sulgeda. Ajakirjade tellijate jaoks jäävad kõik tellimused praegusel kujul kehtima.

Ekspress Grupi 100% omandusse tulevate ajakirjade müügitulu hakkab pärast tehingu toimumist kajastuma täies ulatuses kontserni müügituludes ja selle muutuse mõju saab olema ca 2 miljonit eurot aastas.